Uwaga! numer nie jest antydatowany

Cena 15 gr. Dziś 12 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Rynek 6, I. p. tel. 120-76
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 253-79 297-46 246-3

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA
z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . —4 zł
bez dostawy tj. przy odbiorze w kantorach wydawn. miesięcznie. 3·50 zł

Rok VIII. Kraków-Lwów, czwartek 16 maja 1935 Nr. 134 ABC

Marszałek Piłsudski pozostawił testament polityczny?

WARSZAWA, 15. 5. (Tel. wł. G.). W prasie zaczynają się pojawiać wersje na temat, czy śp. Marszałek Piłsudski zostawił testament polityczny.

Jedno z pism sanacyjnych poza warszawskich napisało dziś, że Marszałek Piłsudski pozostawił podobno testament, który ma być otwarty po pogrzebie. Być może, że pozostawił w nim rozporządzenia dotyczące polityki wewnętrznej, zagranicznej, spraw personalnych i nominacji ministra spraw wojskowych.

Przeciwko temu przypuszczeniu przemawia zupełne przemilczenie sprawy testamentu politycznego w artykule wstępnym „Kurjera Porannego". Wojciech Stpiczyński, byłby przedewszystkiem ze względu na swoje bliskie stosunki z rodziną śp. Marszałka o istnieniu takiego testamentu poinformowany. Jeszcze silniej przemawiają przeciw istnieniu tego rodzaju dokumentu zarówno orędzie Pana Prezydenta, jak i wydany w poniedziałek rozkaz generała Kordjana Zamorskiego do policji. W orędziu do narodu Pan Prezydent pisze wyraźnie:

„Przekazał narodowi dziedzictwo myśli o honor i potęgę państwa dbałej. Ten jego testament nam żyjącym przekazany przyjąć i udźwignąć mamy."

Zwrot ten, którego nie można poczytywać tylko za retoryczny, nasuwa wyraźnie przypuszczenie, że poza testamentem duchowym Marszałek dokumentu pisanego nie zostawił. W rozkazie komendanta policji czytamy:

„Pozostał między nami jego wielki duch i testament wyrażający się w 2 słowach — „służba Ojczyźnie".

Powyżej przytoczone zwroty zdają się odcinać pogłoski o pisanym testamencie politycznym śp. Marszałka Piłsudskiego. Najbliższa przyszłość wątpliwości wyjaśni.

GENERAŁ DENAIN W WATYKANIE

MIASTO WATYKAŃSKIE, 15. 5. (KAP). Ojciec św. przyjął na specjalnej audjencji generała Denain, ministra lotnictwa we Francji i spędził z nim dłuższy czas na serdecznej rozmowie. Po audjencji minister złożył wizytę kardynałowi i sekretarzowi stanu, Pacelliemu.

Eskadry lotnicze Heimwehry

WIEDEŃ 15. 5. (PAT) Heimwehra przystąpiła do formowania własnych eskadr lotniczych pod kierownictwem kpt. Brumowsky'ego.

Przed ważnem posiedzeniem Reichstagu

BERLIN 15. 5. (PAT) W kołach poinformowanych utrzymuje się, że Reichstag zostanie zwołany na 22 bm.

Premjer Göring, będący przydentem Reichstagu, dopiero po powrocie z uroczystości pogrzebowych w Warszawie i Krakowie, mógłby dokonać otwarcia posiedzenia, *posiadającego wyjątkowo doniosłe znaczenie ze względu na oczekiwaną mowę kanclerza.*

Ksiądz skazany na 5 lat więzienia

KOBLENCJA 15. 5. (PAT) Jeden z księży katolickich w Moguncji, który dopuścił się obrazy Rosenberga i Baldur von Schiracha podczas nabożeństwa dla dzieci, został skazany na *5 lat więzienia.*

Poselstwo węgierskie w Moskwie

BUDAPESZT 15. 5. (PAT) Agencja Węgierska donosi: Regent Horthy aprobował utworzenie poselstwa węgierskiego w Moskwie. Na stanowisko posła węgierskiego mianowany został Jungerth Arnoth.

Klucz sytuacji w rękach Prezydenta R. P.

WARSZAWA 15. 5. (tel. wł. G.) Snując przypuszczenia na temat dalszego rozwoju wypadków politycznych w Polsce „Goniec Warszawski" wskazuje, że **klucz sytuacji znajduje się całkowicie w rękach Prezydenta Rzplitej.** Powstaje obecnie pytanie jaka będzie rola tego obozu politycznego, który pod przewodnictwem Józefa Piłsudskiego przez 9 lat był obozem rządzącym?

W odpowiedzi trzeba przedewszystkiem rozróżnić między dwoma pojęciami: między piłsudczykami, a sanacją. Piłsudczycy stanowią stosunkowo nieliczne grono ludzi zdecydowanych i posiadających wyrobione metody rządzenia, ale pozbawionych jakiejś określonej ściśle fizjognomji politycznej, czy społecznej. Po zamachu majowym stali się jądrem i sztabem wielkiego obozu politycznego, składającego się z całego szeregu grup o bardzo różnych poglądach politycznych, społecznych i gospodarczych.

Jedynym czynnikiem cementującym całość był stosunek do osoby Józefa Piłsudskiego. Jak obecnie ułożą się stosunki piłsudczyków do sanacji czyli BB, niewiadomo. Przed 10 dniami w związku z pracami nad nową ordynacją wyborczą, zostało zapowiedziane rozwiązanie BB. Dziś przed piłsudczykami stoją 2 możliwości, albo przeprowadzić projekt ordynacji wyborczej znoszący wraz z innemi partjami także BB, albo zmienić obecny projekt ordynacji i utrzymać BB jako podstawę pracy politycznej w kraju.

W pierwszym wypadku zmuszeni byliby piłsudczycy do wyraźnego zdefinjowania swego programu, oraz do tworzenia nowego obozu politycznego. W drugim nie mogliby się obejść bez daleko idących reform i zmian w BB, gdyż obóz ten nie reprezentuje nawet minimum z wartości, jaka jest niezbędna do działania politycznego. W pierwszym i drugim wypadku nie obejdzie się bez głębokich przemian w łonie obozu porządowego. Zdaje się, że nie będziemy na nie długo czekali, gdyż już nadchodząca sesja parlamentarna wymagać będzie od czynników miarodajnych wyraźnych rozstrzygnięć.

Sejm będzie zwołany 28 b. m.?

WARSZAWA. 15. V. (Tel. wł. G.). Dziś rozpoczęły obrady grupy konstytucyjne B. B., podejmując dalszą dyskusję nad projektami ordynacji wyborczej. Omawiano ordynację sejmową i **rozprawy toczyły się głównie dokoła zagadnienia kandydatur zgłaszanych poza zgromadzeniem wyborczem. Propozycje idące w tym kierunku utrzymują się nadal, są jednak bardzo różne. Przedewszystkiem różnią się zdania, co do ilości podpisów wymaganych do zgłoszenia kandydatury. Jedni żądają, aby wystarczyło 500, inni domagają się 1000 podpisów.** Z niektórych stron wysuwane są propozycje, ażeby nawet takie kandydatury zgłoszone przez 1000 wyborców musiały być jeszcze zatwierdzone przez kolegjum wyborcze.

Popołudniu obrady przerwano w związku z uroczystościami żałobnemi. Mają one być podjęte jutro o godzinie 11 rano. W kołach zbliżonych do rządu utrzymują, że premjer Sławek i inni twórcy zmiany ustroju, trwają uparcie przy tem, ażeby obrady Sejmu nad ordynacją rozpoczęły się możliwie najszybciej. **Twierdzą też, że wobec takich dążeń zwołanie sesji sejmowej opóźni się w stosunku do pierwotnych zamierzeń najwyżej o tydzień, t. zn., że będą one zwołane około 28. b. m.**

Znamienne przemówienie gen. Januszajtisa

WARSZAWA. 15. V. (Tel. wł. G.). Odbyły się tu wielkie uroczystości w 17 rocznicę bitwy pod Kaniowem. Po uroczystem nabożeństwie w katedrze urządzono staraniem Zw. Hallerczyków akademję, na której przemawiali gen. dywizji w stanie spoczynku **Januszajtis,** dr. Izydor **Modelski** i pułk. dr. **Miłodrowski.** Znamiennym bardzo był zwrot, jakiego użył gen. Januszajtis w swem przemówieniu:

„Na poczynania Wasze, obywatele Łodzi — mówił on — zwrócone są oczy całej narodowej Polski. W chwilach zwątpienia i słabości Naród cały nabierał nowych sił do walki, patrząc na Waszą nieugiętą i zdecydowaną postawę w wysiłku twórczym budowania Wielkiej Polski. Jesteście godnymi spadkobiercami tych kolegów Kaniowczyków, których dzisiaj czcimy tą akademją. Jesteście dowodem, że krew ich przelana nie poszła na marne, ale wydaje teraz obfity plon. Dlatego też, obywatele miasta Łodzi, w imieniu całej Polski składam Wam hołd".

Zebranie zamknięto żywiołową manifestacją na cześć Obozu Narodowego i zbiorowem odśpiewaniem Hymnu Młodych.

Cwiczenia przeciwlotnicze w Paryżu

PARYŻ 15. 5. (PAT) Ubiegłej nocy odbyły się w Paryżu ćwiczenia obrony biernej przeciwlotniczej. Na lewym brzegu Sekwany zgaszono wszystkie światła. Cały ruch został wstrzymany. Krążyły tylko samochody policyjne i karetki sanitarne z przyciemnionemi światłami.

Ćwiczenia odbyły się według programu bez żadnych incydentów.

Marconi zatrzymuje samochody w ruchu

LONDYN 15. 5. (PAT) Korespondent rzymski „Daily Mail" donosi, że Marconi przeprowadził *próby nagłego zatrzymywania bez widocznych przyczyn samochodów na przeciąg pół godziny.* Próba odbyła się na drodze z Ostji do Rzymu. *Doświadczeniom przyglądał się Mussolini,* podsekr. stanu min. wojny, oraz liczni inżynierowie wojskowi.

Przerwany lot Kingsforda Smitha

LONDYN 15: 5. (PAT) Znakomity lotnik australijski Kingsfordt Smith, który wystartował wczoraj wieczorem z Sidney do Nowej Zelandji, w czasie lotu *omal nie padł ofiarą katastrofy. Lecąc dziś nad ranem nad Morzem asmańskiem musiał zawrócić z powodu defektu silnika i pęknięcia śmigła.* Smith zawrócił na brzeg australijski, gdzie wylądował szczęśliwie o godz. 6 rano, w Mascotte w Nowej południowej Walji.

Min. Laval opuszcza Moskwę

MOSKWA 15. 5. (PAT) Min. Laval wyjeżdża dziś o godz. 22.45 do Warszawy.

Krwawa utarczka strajkujących z policją

NOWY JORK 15. 5. (PAT) W mieście Wilkes Barres w stanie Pensylwanja doszło do starcia między złożoną z kilkaset ludzi grupą strajkujących górników, a oddziałem policji. *W czasie starcia około 30 osób odniosło rany*

W stanie Oregon wybuchł strajk pracowników tartacznych i drwali. Do strajku przystąpiło około *30.000 ludzi.*

Neutralność St. Zj. na wypadek wojny

WASZYNGTON 15. 5. (PAT) Prezydent Roosevelt odbył z kilku senatorami rozmowy na temat neutralności Stanów Zjednoczonych wypowiadając się w zasadzie za polityką neutralności.

Departamenty stanu marynarki i wojny radzą wielką ostrożność w kwestji ewentualnego ustawodawstwa zakazującego stosunków handlowych i finansowych z państwem prowadzącem wojnę. Departamenty są zdania, że przed powzięciem jakichkolwiek decyzyj, byłoby rzeczą wskazaną zaczekać na rozwój sytuacji międzynarodowej.

Ładny student...

WARSZAWA, 15. 5. (Tel. wł. G.). Sąd dyscyplinarny uniwersytetu warszawskiego rozpatrywał sprawę studenta wydziału matematyczno - przyrodniczego, Żyda Izaaka Schenbruna, który w swoim czasie skazany został prawomocnym wyrokiem sądowym za zdefraudowanie weksli wartości 46 tys. zł. na karę 2 lat więzienia. Rozprawa dyscyplinarna odbyła się zaocznie, gdyż student - defraudant nie stawił się. Sędzia uniwersytecki skazał Schenbruna na najwyższą karę przewidzianą w ustawie akademickiej, a mianowicie na pozbawienie praw studjowania we wszystkich miejscowych uczelniach w Polsce.

Kraj i zagranica wobec śmierci Józefa Piłsudskiego

W WARSZAWIE

WARSZAWA 15. 5. (PAT) Uroczystości żałobne w Warszawie odbędą się w piątek, dnia 17 bm. i rozpoczną się nabożeństwem żałobnem w katedrze, które odprawi J. E. ks. kardynał Kakowski.

Po nabożeństwie wyruszy kondukt żałobny na Pole Mokotowskie, na którem formacje armji Rzplitej złożą ostatni hołd swemu zwycięskiemu Wodzowi. Na miejscu, gdzie stała zwykle w czasie rewji trybuna, z której Marszałek Piłsudski przyjmował defiladę, ustawiona zostanie trumna. Przed tą trumną przejdzie ostatnia defilada.

Bezpośrednio po ukończeniu defilady trumna zostanie umieszczona w wagonie, który oczekiwać już będzie na bocznicy kolejowej, dochodzącej do Pola Mokotowskiego. Stamtąd też wyruszy specjalny pociąg do Krakowa.

W Krakowie obchód pogrzebowy odbędzie się po przyjeździe pociągu, w sobotę 18 bm.

Eksportacja zwłok do katedry Św. Jana, która w czasie wczorajszych narad projektowana była na środę godz. 17-ta, ulegnie prawdopodobnie z powodów technicznych kilkugodzinnemu opóźnieniu. Akt ten będzie miał zresztą charakter bardziej rodzinny.

Powszechny dostęp do trumny dla wszystkich, którzy zechcą złożyć ostatni hołd Marszałkowi Piłsudskiemu, otwarty będzie jednak — jak to już zapowiedziano przez całą noc ze środy na czwartek, przez cały czwartek i przez noc z czwartku na piątek.

Wczoraj wartę honorową w Belwederze pełnili przy zwłokach Marszałka Piłsudskiego inspektorowie armji. Jako pierwsi wartę objęli: generalny inspektor sił zbrojnych gen. Rydz - Śmigły i gen. Sosnkowski, następnie gen. Osiński i gen. Berbecki, poczem gen. Norwid Neugebauer i gen. Römmel, wreszcie zaś inni generałowie i wyżsi wojskowi.

W KRAJU

W całym kraju odbywały się wczoraj żałobne manifestacje.

Delegacja ludności Wileńszczyzny wyjeżdża do Warszawy i Krakowa na uroczystości pogrzebowe wiozące urnę z ziemią z grobu matki Marszałka Piłsudkiego na Wileńszczyźnie, z miejsca rodzinnego Marszałka z Żułowa i ziemię z miejsca, gdzie niedawno pochowano siostrę Marszałka śp. Kadenacową. Urna wykonana jest w stylu regjonalnym Wileńszczyzny i została ofiarowana przez znanego artystę ceramika Azarewicza. Po uroczystościach pogrzebowych urna będzie złożona w fundamentach kopca Marszałka Piłsudskiego w Krakowie.

*

W Stanisławowie wczoraj o godz. 19-tej odbyło się uroczyste posiedzenie żałobne rady miejskiej, w którem wzięli również udział przedstawiciele władz z wojewodą Jagodzińskim, gen. Łukoskim i ks. biskupem Sufraganem Łatyszewskim na czele.

* * *

Pierwsze wieści o śmierci Marszałka Piłsudskiego dotarły do Rzeszowa w późnych godzinach porannych w poniedziałek. Wrażenie było olbrzymie. Z polecenia władz wywieszono flagi państwowe opuszczone do połowy masztu i przybrano je krepą. Równocześnie wszystkie lokale nocne i widowiskowe wstrzymały swoje imprezy, aż do odwołania. Kina również zostały zamknięte. Urzędy państwowe i samorządowe, tudzież instytucje publiczne i prawne złożyły na ręce miejscowego Starosty wyrazy kondolencji. Powszechną na siebie uwagę zwróciła młodzież szkolna, która w tym celu gremjalnie w godzinach przedpołudniowych dnia wczorajszego udała się do Starostwa.

SPECJALNY POCIĄG DLA POSŁÓW

WARSZAWA, 15. 5. (PAT). Biuro Sejmu i Senatu Rz. P. podaje do wiadomości wszystkich pp. posłów i senatorów, że w piątek wieczorem wyjedzie z Warszawy do Krakowa specjalny pociąg zarezerwowany dla posłów i senatorów. Zgłoszenia miejsca w tym pociągu należy kierować telefonicznie lub telegraficznie do biura Sejmu, tel. 551-20, wewnętrzny 8.

W eksportacji zwłok Marszałka Piłsudskiego wezmą udział następujące oddziały wojskowe: jeden szwadron 1 pułku szwoleżerów, bataljon piechoty kombinowanej, jedna baterja 1 D. A. K., jedna orkiestra. Po obu stronach orszaku będą utworzone ruchome szpalery. Przy trumnie straż honorową pełnić będą generałowie, oficerowie sztabu, oficerowie młodsi i podoficerowie. Dowódcą całości jest gen. Gończa-Uzdowski.

Porządek konduktu będzie następujący: gen. Gończa - Uzdowski, orkiestra, baterja 1 D. A. K., szwadron 1 pułku szwoleżerów, bataljon kombinowany piechoty, krzyż, duchowieństwo, trumna, rodzina, rząd, sejm, senat, generalicja, oficerowie, korpus podoficerski, delegacje i oddział Policji Państw.

* * *

Książę Metropolita Sapieha wyraził swą zgodę na pochowanie zwłok ś. p. Marszałka Piłsudskiego w krypcie katedralnej w grobach królewskich. Książę Metropolita wyznaczył kryptę Sobieskiego, jako miejsce złożenia zwłok.

W sobotę, jako w dniu pogrzebu Marszałka, jest spodziewany udział około 100.000 osób z całej Polski. Miasto zajęło się sprawą wyżywienia olbrzymiej fali ludzi, którzy zjadą do Krakowa na pogrzeb.

Wieści z zagranicy

CITTA DEL VATICANO 15. 5. (PAT)) O. Ledóchowski generał zakonu Jezuitów, bawiący obecnie poza Rzymem, przesłał na ręce ambasadora Skrzyńskiego kondolencje oraz zawiadomienie, że z jego polecenia OO. Jezuici odprawią 1.000 mszy św. za duszę Marszałka Piłsudskiego, oraz na intencję Polski.

BERLIN Niem. Biuro Inf. donosi, iż premjer Göring odpowiedział wczoraj rano ambasadora Rzplitej w Berlinie i złożył osobiśuie kondolencje.

RYGA. Jak donoszą z Kowna, prasa litewska podaje w dalszym ciągu w związku ze śmiercią Marszałka Piłsudskiego obszerne wzmianki informacyjne utrzymane w tonie poważnym.

KAIR Wczoraj zjawił się w poselstwie R. P. szambelan dworu królewskiego Vzad, który w imieniu króla złożył na ręce posła R. P. konkolencje. Wyrazy współczucia składali również patrjarcha koptyjski i korpus dyplomatyczny, oraz liczne osobistości świata politycznego Egiptu i kolonja polska.

NOWY JORK. Wszystkie dzienniki polskie w Nowym Jorku, Chicago, Cleveland, Mitwauke Detroit, Bostonie i innych miastach poświęcają pamięci Marszałka Piłsudskiego liczne artykuły. Odwołano wszystkie zebrania i zabawy.

MOSKWA 15. 5. (PAT) „Izwiestia" drukują artykuł Radka, poświęcony pamięci Marszałka Piłsudskiego i ozdobiony portretem Marszałka. Z Marszałkiem Piłsudskim, pisze Radek, schodzi do grobu postać organizatora niepodległości Państwa Polskiego. Rozumiał on jasno że polski ruch niepodległościowy, musi wystąpić zbrojnie przeciwko Rosji, pod której panowaniem znajdowała się większa część Polski. Uważał, że jeżeli wojna zakończy się bez próby zbrojnej walki o niepodległość, to Polska będzie objektem w transakcjach mocarstw. Po klęsce państw zaborczych, niepodległość Polski stała się faktem..

W dalszym ciągu swego artykułu pisze Radek. Pakt o nieagresji nie jest dla ZSSR. wyłącznie dokumentem dyplomatycznym, lecz wyrazem głębokiego pragnienia, by żyć z Polską w pokoju. Naszą sprawą, nad mogiłą człowieka, którego jedyną namiętnością była myśl o niepodległości i wielkości Polski, tak jak to rozumiał, jest wyciągnięcie ręki do narodu polskiego i powiedzenie mu: „Nic nie grozi Polsce ze strony Związku Sowieckiego." Przyjaźń Polski i ZSSR może stać się kamieniem węgielnym pokoju w Europie.

WARSZAWA. Odpowiadając na otrzymane kondolencje p. prezydent Rzplitej wysłał depesze do Ojca Św., króla włoskiego, cesarza Japonji, króla Belgów, kanclerza Hitlera, prezydenta Francji Lebruna, prezydenta Turcji, prezydenta Austrji i prezydenta Czechosłowacji.

Min. Beck otrzymał w dalszym ciągu depesze kondolencyjne od ministra spraw zagranicznych Turcji, sekretarza stanu Stanów Zjednoczonych Hulla i sekretarza generalnego Ligi Narodów Avenola.

Prezes Rady Ministrów Walery Sławek otrzymał depeszę kondolencyjną od ministra Rzeszy Dr. Göbbelsa.

TELEGRAM OJCA ŚW. DO PANA PREZYDENTA R. P.

MIASTO WATYKAŃSKIE, 15. 5. (KAP). Ojciec św. wystosował do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej następujący telegram:

„Bierzemy żywy udział w smutku Waszej Ekscelencji i w żałobie zawsze szczególnie drogiej Naszemu sercu Polski. *Modlimy się o wieczny odpoczynek dla duszy zmarłego Marszałka, jak również o zgodę, pokój i pomyślność Polski, błogosławiąc jej całej w Pańskicj Dostojnej Osobie*".

„Włochy muszą mieć zabezpieczone plecy w Afryce"

Mussolini o konflikcie z Abisynją

RZYM 15. 5. (PAT) Na wczorajszem posiedzeniu senatu, który zajmował się dyskusją nad budżetem ministerstwa kolonij, po przemówieniu podsekr. stanu min. kolonji Lassona, *zabrał głos Mussolini, który stanowczo zdementował wieści, głoszące, iż rządy w Anglji i Francji miały dokonać w Rzymie demarche.* Demarche taka nietylko nie nastąpiła, ale zważywszy na stan stosunków francusko-włosko - angielskich, *prawdopodobnie nie nastąpi również w przyszłości.* Nie trzeba bowiem żadnej demarche, aby uzyskać od nas przedstawienie naszego punktu widzenia.

Odpowiadając z kolei tym, którzy „w sposób więcej niż braterski interesują się wojskową siłą włoską, która mogłaby — ich zdaniem — zostać osłabiona przez ewentualny konflikt w Afryce wschodniej", Mussolini stwierdził, że *Włochy, aby być obecne w Europie, muszą mieć zabezpieczone plecy w Afryce.*

Dalej Mussolini zaznaczył, że ilość *wysłanych robotników do Afryki Wschodniej, przewyższa liczbę żołnierzy. Jednakże rząd włoski wyśle tyle wojska, ile uzna za potrzebne i nikt nie może rościć sobie prawa do wydawania sądu co do charakteru i zakazu zarządzeń zapobiegawczych Włoch,* których historja posiada w tych sprawach krwawe i dramatyczne doświadczenia. *Włochy nie mogą żywić w stosunku do Abisynji żadnych złudzeń, zważywszy na jej daleko idące przygotowania wojenne i antywłoskie nastroje.*

W zakończeniu swego przemówienia Mussolini zapewnił, że armja włoska jest doskonale zaopatrzona i stan jej moralny jest wyśmienity.

Oficerowie polscy w Berlinie

BERLIN 15. 5. (PAT) Bawiąca tu delegacja oficerów polskich z gen Kutrzebą na czele złożyła *wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza.*

Oficerowie polscy wspólnie z płk. Kajzerem odebrali defiladę kompanji honorowej Reichswehry.

Kto wygrał?

WARSZAWA 15. 5. (tel. wł.) W dzisiejszem ciągnieniu Państwowej Loterji Klasowej padły wygrane na następujące numery:

10.000 zł. na nr. 7493 57461 76676 95632 102911 126158.

10.000 zł. na nr. 1339 121827 145240 183563

5.000 zł. na nr. 3458 18610 53313 53509 59623 102655 109279 145908 150891.

5.000 zł. na nr. 49059 58548 132381.

2.000 zł. na nr. 1688 5038 14003 20054 22314 25090 37749 50856 56536 58067 71722 83418 85468 91357 98691 99180 99891 103329 106793 118454 132004 161328 169530 17782.

2.000 zł. na nr. 2254 11371 17982 22398 41827 47369 76818 88888 92847 98330 102260 105771 114833 132269 142279 149191 153136 156732 157571 166235 174782 180425.

1.000 zł. na nr. 659 5928 7513 11223 15534 18355 19189 22882 24699 44080 46694 47301 53182 57892 74510 82430 86288 88256 114286 11894 134494 144716 148042 156448 157998 160308 169908 173462 174403 176513 184400 184582.

1.000 zł. na nr. 6402 12616 20904 26597 31251 33556 35534 67197 71792 73160 79276 83958 86736 89308 90998 91126 98714 103915 106026 11145 123168 131980 136900 139758 145835 148041 150035 151443 153474 156105 164533 167819 172874 174720 176377 179107 179418 184878.

ODROCZENIE CIĄGNIENIA

WARSZAWA, 15. 5. (PAT). W dn. 17 i 18 bm. nie będzie ciągnienia loterji, które rozpocznie się w poniedziałek 20 bm.

Jak powinna być zużyta pożyczka inwestycyjna?

Podejmowanie inwestycyj publicznych w okresie kryzysu gospodarczego, gdy kurczy się prywatna przedsiębiorczość, jest zasadniczo rzeczą zdrową i pożądaną. To też rozpisanie w Polsce pożyczki inwestycyjnej było posunięciem, które winno i może mieć dla życia gospodarczego skutki dodatnie.

Jednak, pomyślne wyniki pożyczki — trzeba o tem pamiętać — nastąpić *nie muszą*. Samo przez się niema tu żadnej przyczynowej konieczności, a wszystko zależy od warunków, jakie zostaną spełnione zarówno przy pokrywaniu globalnej kwoty pożyczki, jak i przy jej zużyciu.

Subskrypcja pożyczki winna się dokonać kosztem wolnych kapitałów. Jeśli pożyczkę subskrybowali ci, którzy dzięki temu zmniejszyli swe kapitały obrotowe i w następstwie osłabili działalność swych warsztatów i przedsiębiorstw, pożyczka nie spełni swego zadania, jakiem winno być danie impulsu do ożywienia gospodarczego. Tem zaś więcej jej rola będzie chybiona, jeśli prywatni przedsiębiorcy przeznaczyli na pożyczkę kapitały, których sami mieli użyć celem dokonania potrzebnych inwestycyj w swych fabrykach, przedsiębiorstwach i gospodarstwach.

Natomiast niema powodu żywić obaw, jeśli na pożyczkę poszły pieniądze, które prywatni ludzie mieli przeznaczyć na cele konsumpcyjne. Pieniądze te bowiem do konsumpcji wrócą, byle tylko nie zakupowywano z funduszów pożyczki jakichkolwiek artykułów zagranicznych. Bo, gdyby tak postąpiono, następstwem byłoby osłabienie zdolności nabywczej rynku wewnętrznego.

Najważniejszą rzeczą jest *zużycie pieniędzy pochodzących z pożyczki inwestycyjnej*. Nie może ona być przeznaczona na cele nieprodukcyjne, a więc wykluczona tu być winna np. budowa reprezentacyjnych gmachów publicznych. Inwestycje publiczne mają bowiem wzmóc ogólną zdolność produkcyjną kraju. Zgodnie jednak z tem, fundusze pożyczki nie mogą też pójść na inwestycje produkcyjne bezpośrednie, tj. takie, któreby zastępowały i wyręczały inicjatywę i przedsiębiorczość prywatną. Wtedy bowiem ożywienie życia gospodarczego, jakieby nastąpiło skutkiem otwarcia nowych pól wytwórczości odbyłoby się kosztem zamarcia innych dziedzin produkcji. Oczywiście przeznaczenie pożyczki inwestycyjnej na drogi i regulację rzek wykluczałoby tę ujemną ewentualność.

Natomiast może się nasunąć inna wątpliwość, jeśli z pożyczki inwestycyjnej robione będą bieżące *inwestycje, takie, które w budżecie państwowym normalnie muszą być przewidywane*, a które zostały z budżetu państwowego skreślone tylko ze względu na konieczność jego zmniejszenia. Wówczas nie będziemy mieli do czynienia z torowaniem przez inwestycje publiczne nowych dróg ożywienia gospodarczego, a tylko z pośredniem powiększeniem ciężarów państwowego budżetu.

Przypuściwszy jednak, że pożyczka zostanie przeznaczona na cele właściwe, to jest na inwestycje mające powiększyć ogólną zdolność produkcyjną kraju, to i wtedy *muszą być zachowane nadto pewne zasady gospodarcze, a to już bezpośrednio przy wykonywaniu robót inwestycyjnych.*

Ze względu na niskie ceny rolne, oraz ze względu na to, że po wsiach wielka liczba ludności jest bez pracy i żyje w nędzy, warunki dla robót inwestycyjnych są dobre, a skutki ich mogą być bardzo dodatnie. Przedewszystkiem *można wykonać dużo robót tanim kosztem*. Jest dalej rzeczą prawdopodobną, że pieniądze, jakie otrzymają robotnicy wiejscy za swą pracę, przeznaczą przedewszystkiem na zakup żywności, gdyż dzisiaj pozbawieni wszelkich środków zarobku, nie dojadają i głodują. Następstwem tedy robót inwestycyjnych, wymagających wielkiej ilości pracy, a małej ilości gotowych wyrobów i materjałów może być to, że pieniądze otrzymywane za wykonanie robót inwestycyjnych *przyczynią się do zwiększenia cen produktów rolnych, gdyż zwiększą popyt na środki żywności.*

Ponieważ jednakowoż jest jasne, że nawet roboty, przy których gra główną rolę robocizna i materjał surowy, będą wymagały pewnych prac technicznych, to nasuwa się kwestja, komu te prace mają być powierzone. Otóż tu należy ustalić jako regułę, że prace te nie mogą być przedsiębrane we własnym zarządzie kierownictwa robót publicznych, lecz *powinny być powierzone istniejącym przedsiębiorstwom.* W przeciwnym razie przesuwałoby się bezrobocie z jednego terenu na drugi, w rezultacie etatyzm zdobyłby nowy teren, kosztem przedsiębiorczości prywatnej.

Tylko ścisłe przestrzeganie powyżej przedstawionych prawideł może się złożyć na to, że pożyczka inwestycyjna stanie się doświadczeniem udanem. Jedynie wtedy polska polityka gospodarcza mogłaby znaleźć elementy celem ustalenia właściwego programu poprawy gospodarczej. W przeciwnym razie będziemy nadal tkwili w martwym punkcie kryzysu gospodarczego, w którym tkwimy już tak długo.

W. S.

Echa dnia

Konsekwencje polityczne

Pod tym tytułem pisze w sanacyjnym „Dzienniku Poznańskim", p. J. Winiewicz:

„Jeszcze ból wielki dławi serca a jednak już trzeba na zimno analizować konsekwencje zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Jak tragiczny ten wypadek odbije się na dalszym rozwoju naszych wewnętrznych stosunków? Czem będzie zgon tego genjalnego umysłu w ogólnym układzie sił międzynarodowych Europy? Oto pytania, które natrętnie cisną się na usta wszystkich, wpatrzonych w autorytet Zmarłego, jako jednej z najpotężniejszych postaci ostatnich dziesiątków lat na świecie. Bo nie ulega najmniejszej wątpliwości, że na szachownicy polityki międzynarodowej, znaczenie naszego państwa było bezwzględnie związane z nazwiskiem Józefa Piłsudskiego. Polska — to Polska Piłsudskiego. Tak rozumował każdy przeciętny europejczyk, tak nauczyły się rozumieć te fakty kancelarje dyplomatyczne."

O rozwoju stosunków wewnętrznych w Polsce ma p. Winiewicz zdanie takie:

„Rozwój wewnętrznych stosunków naszego państwa po śmierci Marszałka, nie może więc ulec żadnym odchyleniom od dotychczasowego kierunku. Sternicy nawy państwowej stracili w tej tragicznej chwili, gdy rysy Marszałka zastygły na wieki, serdecznego opiekuna i genjalnego doradcę, ale testament Zmarłego jest tak wyraźny a wykonawcy jego tak w tok działań wdrożeni, że państwu to uszczerbku przynieść nie powinno. Prawo życia jest równie bezwzględne, jak prawo śmierci. Wskazówek na zegarze dziejowym nic nie cofnie. Marszałkiem Józefa Piłsudskiego trwać będzie nadal, nic nie wykolei równego i konsekwentnego kroku marszowej kolumny, cel będzie osiągnięty.

A w zakresie polityki zagranicznej? I tutaj spokojnie wolno patrzeć w przyszłość. Wzory Józefa Piłsudskiego są wypróbowane, byłoby szaleństwem od nich odbiegać."

Wielki i mały plan niemiecki

O niemieckiej polityce zagranicznej i stosunku do niej Polski pisze w „Kurjerze Warszawskim" p. St. Stroński. W popularnej publicystyce europejskiej mówi się o dwu planach niemieckich: małym i wielkim. Wedle planu małego Polska pozostawiałaby Niemcom wolną rękę co do Austrji, a Niemcy nie interesowałyby się zachowaniem Polski wobec Litwy. Na tem jednak Polska zyskałaby więcej, niż Niemcy, gdyż stanowisko Polski nie przesądziłoby losów Austrji, a odwrotnie Litwa nie ma tylu opiekunów w Europie co Austrja:

„Co więcej jednak, dla Niemiec usadowienie się Polski w dzisiejszej Litwie oznaczałoby całkowite już okrążenie, jak w obcęgach Prus Wschodnich. Musiałby przeto powiedzieć Polsce: dobrze, bierzcie Litwę, ale w takim razie musimy sobie podeprzeć Prusy Wschodnie przez bezpośrednie połączenie z Rzeszą, a więc dajcie nam Pomorze. A na to nie pójdzie żadna polityka polska, bo byłoby to przeciw woli jakiegokolwiek rządu polskiego, wszystkich obozów politycznych, wojska i całego narodu polskiego.

A wtedy, gdy tak rzecz przedstawiłem, zwykle mówili mi cudzoziemcy, że już rozumieją, dlaczego ta pozornie prosta wymiana Austrja — Litwa w rzeczywistości jest niemożliwa".

Wedle „wielkiego" planu Polska i Niemcy miałyby pójść z wojną na wschód:

„Albo taka wyprawa niemiecko - polska na wschód nie powiodłaby się, alboby się powiodła. Gdyby się nie powiodła, Niemcy wróciłyby do siebie a koszty klęski poniosłaby na rzecz Rosji Polska. Gdyby się powiodła, Polska ujrzałaby, nazajutrz po tem zwycięstwie, że dokoła siebie ma Niemcy, od zachodu, północy i wschodu, czyli, że jest tak ogarnięta przez Niemcy, iż nie może ani drgnąć samodzielnie. Oba wyniki byłyby zgubne dla Polski.

Oto dlaczego o t. zw. pochodzie wschodnim niemiecko-polskim nikt w Polsce, bez względu na obóz i poglądy, wogóle nie może myśleć".

P. Stroński jest zdania, że po wizycie ministra Lavala w Warszawie wszelkie pogłoski o planach „wielkich" i „małych" można uważać za ostatecznie odparte.

Stan narodowościowy Sokalszczyzny

Bohaterską przeszłością szczycą się obydwa miasta w powiecie sokalskim: Sokal i Bełz, dawniej ludne i silne twierdze. Sokal powstał w r. 1424, a wsławili go później poeci: J. Kochanowski i Sęp, polityk Orzechowski i historyk M. Bielski, którzy opiewali zdobycie miasta przez Tatarów w r. 1519 i odważną śmierć Herburta. Prastary zaś Bełz, dziś mała dziura, był siedzibą księstwa, a potem województwa. Także inne miasteczka tego powiatu miały piękną historję; Waręż powstał w r. 1538, a Potoccy założyli w r. 1692 Tartaków i w r. 1715 Krystynopol, w którym rozegrała się w 18 w. tragedja, przedstawiona później przez Malczewskiego w „Marji".

Powiat ma powierzchni 1324 km. kw., liczy 2 miasta, 8 gmin wiejskich i 101 gromad, ludzi zaś jest 109.111, tj. 82 na 1 km. kw. Język polski podało w spisie w r. 1931 osób 42.851, tj. 39.8 proc. Analfabetów i półanalfabetów, z pośród ludzi mających 10 lat i więcej, jest: 11 proc. w obu miastach i 20.3 proc. po wsiach.

Jeżeli się porówna stan z przed 50 laty z obecnym, widać, że wtedy było gmin prawie tyleż (99), obszar wynosił 1.335 km. kw., a mieszkańców liczono 80.394, tj. 60 na 1 km. kw.

Daty wyznaniowe wyglądają tak:

Rok	Ludzi	Rz.-kat.	Tj. %	Gr.-kat.	Tj. %	Mojż.	Tj. %	Inn.	Tj. %
1880	80.394	14.288	17.8	54.065	67.3	11.758	14.6	283	0.3
1921	99.372	21.362	21.5	64.674	65.1	12.953	13.0	383	0.4
1931	109.111	25.425	23.3	69.260	63.5	13.372	12.2	1.054	1.0

Znaczną przewagę mają gr.-katolicy, a rz.-katolicy nie dosięgają czwartej części ludności. Żydzi są liczniejsi, niż w wielu innych powiatach Ziemi Czerwieńskiej.

W ciągu 10 lat przybyło 10.000 ludności, a najlepszy procentowo był wzrost rz.-katolików (o 4.000, co podniosło ich procent o 1.8 proc.). Gr.-katolicy przyrośli o 5.000 tylko, dlatego stosunkowo ich procent cofnął się, jak i procent Żydów (ci przyrośli o 300).

W ciągu 50 lat przybyło 29.000 ludzi, co jest wzrostem dobrym. Najlepiej pomnożyli się rz.-katolicy (o 11.000 i podskoczyli z 17.8 proc. na 23.3 proc.), a gr.-katolicy wprawdzie wzrośli o 15.000, ale procentowo spadli z 67.3 proc. na 65.5 proc. Żydów przybyło tylko 1.500 i obniżyli się z olbrzymiego stanu 14.6 proc. na 12.2 proc. Zapewne będą spadać i nadal, gdyż w tym nadgranicznym dawniej powiecie trudnili się częściowo handlem przemytniczym i skupili się tam dlatego w nadmiernej ilości.

Marceli Prószyński

Z POBYTU POLSKICH OFICERÓW W BERLINIE. — Generał Kutrzeba w towarzystwie pułk. Keisera przechodzi przed frontem kompanji służbowej.

Rozkład rodziny w sowietach

Według ogłoszonego właśnie biuletynu zarządu m. Moskwy w ciągu ostatnich 20 dni aresztowano na ulicach Moskwy 1.202 wałęsających się, pozbawionych wszelkiej opieki dzieci; równocześnie ukarano 11.315 rodziców za brak dozoru nad dziećmi.

„Rekord Codzienny" przestał wychodzić

Z przykrością musimy zanotować poważną stratę na wychodźtwie. Oto zasłużony dziennik katolicki „Rekord Codzienny" w Detroit Mich. przestał wychodzić z powodu trudności finansowych. „Record Codzienny" wychodził zgórą dwadzieścia lat!

Jedną z głównych filarów „Rekordu Codziennego" była red. Klara Świeczkowska, odznaczona niedawno krzyżem papieskim „Pro Ecclesia et Pontifice".

Zakonnik, który posiadał znajomość 54 języków

Kościół katolicki w Anglji poniósł stratę w osobie zmarłego niedawno zakonnika ze Zgromadzenia Oblatów, ks. dr. William **Henry Kent.**

Ojciec Kent ur. w 1857, znany był z prac naukowych, jako głęboki filozof, a zwłaszcza nieporównany lingwista. Z łatwością rozmawiał po grecku, hebrajsku — znał sanskryt i różne narzecza wschodnich języków. Jego cechą była **niezwykła pokora,** co wywierało głębokie wrażenie nawet na protestanckich uczonych, zasięgających często rady Ojca Kent w sprawach, związanych z kwestjami biblijnemi i studjami nad Talmudem.

Kiedy ks. dr. Kent obchodził swój złoty jubileusz kapłaństwa, gratulacje nadesłano mu ze wszystkich części świata.

Nie będzie budowy pałacu dla kardynałów

Niektóre z dzienników zagranicznych, powołując się na doniesienie jednego z pism rzymskich, podały niedawno wiadomość, że na terenie Watykanu ma być podjęta w najbliższym czasie budowa nowego pałacu, przeznaczonego na mieszkanie dla kardynałów w czasie konklawe. Dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że wiadomość ta jest pozbawiona wszelkich podstaw.

Cały Stary Testament na karcie pocztowej

„Osservatore Romano" zamieszcza faksimile nadesłanej z Austrji do redakcji karty pocztowej, na której **rolnik Wielach** z miejscowości Horn w Dolnej Austrji w ciągu przeszło stu godzin napisał w niezwykle precezyjny sposób cały Stary Ttestament, zawierający **od 32.000 do 33.000 wyrazów.**

Wielach przy pisaniu tej najmniejszej Biblji na świecie posługiwał się jako piórem **końcem wielbłądziego włosa.** Tekst jest niemiecki, litery łacińskie. Nawet takie powiększenie, przy którem znaczek pocztowy wydaje się więcej niż dziesięciokrotnie większym, nie wystarcza, by odcyfrować gołem okiem pisma na tej pocztówce.

Stare i nowe „Łuhy"

Masowa organizacja gimnastyczna ukraińska „Łuh" ogłosiła komunikat, zalecający tym swoim gniazdom, które w swoim czasie odrzuciły nowy statut i zerwały stosunki z centralą, aby teraz ten nowy statut przyjęły. Jak wiadomo różnica zdań wyniknęła z tego powodu, że nowy statut zawierał postanowienie o kontroli nad „Łuhem" Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego. Teraz jednak grozi starym Łuhom rozwiązanie, a to dlatego, że zajmowały się one też działalnością przeciwpożarową, która odtąd należeć ma wyłącznie do ogólnopolskiego związku ochotniczych straży pożarnych. Komunikat lwowskiego „Łuhu" zwraca uwagę zainteresowanym gniazdom, że władze, stosując rozporządzenie o stowarzyszeniach, zatwierdzają „Łuhy" wedle nowego statutu, a odmawiają zatwierdzenia statutów starych. Nie ulega wątpliwości, że wszystkie te okoliczności wzmocnią poważnie organizację „Łuhu", która współpracuje wprawdzie z Państwowym Urzędem Wychowania Fizycznego, lecz z drugiej strony kultywuje w swojej ideologji nacjonalizm ukraiński. Odtąd zamiast dwu organizacyj „łuhowych" będzie tylko jedna.

Ukraińcy budują szkołę handlową we Lwowie

Czasopisma ruskie umieszczają odezwę, wzywającą do składania ofiar na budowę wielkiego gmachu we Lwowie. W gmachu tym znalazłyby pomieszczenie: trzyletnia szkoła handlowa uzupełniająca dla praktykantów handlowych, czteroletnie koedukacyjne gimnazjum komercyjne (kupieckie), dwuletnie ekonomiczno - handlowe liceum ,oraz ewentualne doraźne kursy spółdzielcze i t. p. „Ridna Szkoła", która wydała odezwę, rozporządza już odpowiednim placem pod budowę.

Darowizna, z której nie skorzystano

Dzieje „parku młodzieży polskiej" w Rzeszowie

Przed przeszło 12 laty zmarł w Rzeszowie śp. Dr. H. Hanasiewicz, adwokat, który cały swój olbrzymi majątek, w formie domów i dużych placów, dochodzących jeszcze dzisiaj do wartości przeszło 300.000 zł., zapisał na cele publiczne, tworząc pięć różnych fundacyj. Między innemi swoją realność, obejmującą 22½ morga obszaru w śródmieściu, przeznaczył na park z tem, że ma być to wyłącznie park dla młodzieży polskiej, z wykluczeniem wszelkiej innej młodzieży i ma nosić miano „Parku młodzieży polskiej".

Akt fundacyjny, napisany w gorących i serdecznych słowach, zawiera prócz postanowień natury majątkowej, tyle wzniosłych myśli i wskazań, że winien był przemówić do przekonania tych, na których został nałożony zaszczytny obowiązek realizacji jego treści.

Tymczasem okazało się, że mimo upływu przeszło lat 12, mimo ciągłych starań ze strony narodowców, w przedmiocie utworzenia parku dla młodzieży polskiej, ustanowionego przez ś. p. Dra Hanasiewicza, nic nie przedsięwzięto.

Sposób realizacji fundacji był tak pomyślany przez testatora, że nie nastręczał specjalnych trudności, bo ś. p. testator w swoim testamencie tę sprawę w ten sposób ujął: „Dla tem lepszej, a tańszej administracji parku, uważam za wskazane, by zarządzono powołanie też

komitetu uczniów i uczenic ze wszystkich uczelni w Rzeszowie, któryby wraz z powołanem gronem kierowników i nauczycieli tem skuteczniej wykonał moją myśl utrzymania i urządzenia parku siłami młodzieży, dbał o ochronę parku, a nadto, dokładał starań do dalszego rozwoju i upiększania parku".

Mimo tych ułatwień realizator tego testamentu i zarazem chwilowy kurator, Dr. Krogulski, przywódca sanacji rzeszowskiej, tak „gorliwie" sprawą parku dla młodzieży polskiej się zajmował, że dotychczas wogóle w tej sprawie nic nie zrobiono, a nawet nie przekazano go tym, którym śp. Dr. Hanasiewicz przekazać zlecił.

Ostatnio **radni narodowi** w radzie miejskiej poruszyli sprawę parku młodzieży polskiej i już miała się zebrać rada miejska, aby w tej sprawie powziąć odpowiednie postanowienia i uroczyście przekazać park młodzieży,

lecz okazało się, że park ten na wiosnę b. r. w całości zaorało wojsko, objęło w posiadanie i przeprowadza na nim ćwiczenia, a w mieście panuje powszechne przekonanie, że widocznie park ten został wydzierżawiony wojsku.

Tego rodzaju postępowania realizatorów testamentu nikt nie może zrozumieć, a powszechne przekonanie jest tego rodzaju, że tylko obawa przed żydami stanęła na przeszkodzie w utworzeniu tej pożytecznej dla młodzieży polskiej instytucji, od korzystania z której żydzi wolą testatora zostali wykluczeni.

DO ZIEMI ŚWIĘTEJ

Pielgrzymkę wiernych do Grobu Pańskiego w Jerozolimie organizuje w tym roku Komisarjat Ziemi Świętej w Krakowie, Reformacka 4. Pielgrzymkę prowadzi osobiście Książe Metropolita Sapieha, Arcybiskup Krakowski. Wyjazd z Polski 11 czerwca — powrót do kraju 9 lipca. Będą to niezapomniane 4 tygodnie uroczystości i zwiedzań Ziemi Świętej, po której stąpał Zbawiciel Świata, głosząc boską Swą naukę, gdzie cierpiał i umarł na krzyżu. Pielgrzymki polskie cieszą się zawsze wielkim napływem wiernych, toteż trzeba się śpieszyć z zapisem, zwłaszcza, że koszt pielgrzymki jest stosunkowo niewielki, wynosi bowiem 880 zł. Informacyj udziela Komisarjat Ziemi Świętej w Krakowie, Reformacka 4. (x)

Reformacja w Polsce

W 1921 r. zaczął wychodzić pod redakcją prof. U. J. Stanisława Kota, historyczny kwartalnik naukowy pt. „Reformacja w Polsce". Treść jego, jak już sam tytuł wskazuje poświęcona została badaniom nad dziejami reformacji i kontrreformacji na ziemiach polskich, traktowanych sine ira et studio i uwzględniających najnowsze zdobycze nauki polskiej na tem polu. W szeregi współpracowników kwartalnika pospieszyli tacy luminarze historji jak odkrywca kulturalnej doniosłości reformacji polskiej prof. A. Brückner, ks. prof. Fijałek, śp. prof. W. Sobieski, śp. Czubek, śp. prof. Ptaśnik, i inni, nie wspominając już o samym redaktorze, znawcy przedmiotu na światową skalę. Nie brakło też i wybitnych współpracowników obcych, że wspomnę tylko prof. Bidlo z Pragi.

Pod wytrawnem kierownictwem i przy takim sztabie współpracowników „Reformacja w Polsce" przejęła w swe ręce ster studjów nad historją ruchu reformacyjnego w Polsce. Dziś więc dzięki temu przy zajmowaniu się tą epoką naszych dziejów nie musimy już poprzestawać na wynikach badaczy obcych. Dziś już nie można powiedzieć o nauce polskiej, że ten odcinek dziejów pozostawiła odłogiem leżący i nietknięty, jakby wstydząc się tego, że kiedyś ów ruch na Zachodzie poczęty do Polski zaszedł i w naszych dziejach ważną rolę kulturalną odegrał. Co więcej! Uczeni obcy zajmujący się temi zagadnieniami, nie mogą pominąć omawianego czasopisma. Wystarczy tylko zaglądnąć do prac Völkera, Dunina, Borkowskiego, Wilbura, Cohena, Ruffiniego, Churcha, a więc do wydawnictw niemieckich, a przekonać się można, że skich, a przekonać się nie można, że wszędzie się korzysta z prac ogłoszonych w Ref. w Pol.

W r. 1928 opuścił prasę zeszyt dwudziesty rocznika piątego. Długo i z pewnego rodzaju obawą oczekiwano ukazania się następnego rocznika. Wreszcie pod koniec marca br. ukazał się on na półkach księgarskich. Wszystkich też, którzy czekali na jego wydanie spotyka miła niespodzianka. Obecny bowiem rocznik stara się doborem prac, obfitością i doniosłością ich wyników wynagrodzić kilkoletnie opóźnienie. Przynosi bowiem jedenaście rozpraw, osiem przyczynków źródłowych, dwa nekrologi-życiorysy historyków reformacji (Mikołaja Lubowicza, 1856 — 1932 i Wilhelma Bickericha, 1867 — 1934) połączone z fachową oceną ich dorobku naukowego, a ponadto olbrzymią ilość recenzyj, bo aż 45 dzieł polskich i obcych wydanych w ostatnich latach a związanych z dziejami reformacji.

Brak miejsca nie pozwala na szersze omówienie treści bogatego rocznika. Ograniczę się więc jedynie do zaznaczenia treści najciekawszych rozpraw, mogących zainteresować nawet szersze społeczeństwo.

Rocznik otwiera mistrzowskie studium prof. Kota o Erazmie Otwinowskim, poecie-dworzaninie i pisarzu antytrynitarskim o którym dotychczas wiedzieliśmy niewiele prócz głośnego napadu tegoż na procesję kościelną w dzień Bożego Ciała w Lublinie z 1564 r. i sprofanowaniu Najświętszego Sakramentu, a którego poezje wydał w r. 1903 prof. Ign. Chrzanowski w Bibl. Pisarzy Polskich („Anonima protestanta XVI wieku erotyki, fraszki, obrazki, epigramaty").

Wiktor Weintraub w szkicu „Udział Prus książęcych w reformacji polskiej", przedstawia powody, dla których Albrecht, b. wielki mistrz krzyżacki popierał usilnie polski ruch reformacyjny, a m. i. ze względu na Mazurów pruskich, ludność rdzennie polska. Ale propagandzie protestantyzmu marzyło się i panowanie konfesji augsburskiej na terenie całej Rzeczypospolitej. Pewną rolę odegrała w tem religijność Albrechta. W konkluzji jednak stwierdza autor, że opracowanie tego ciekawego zagadnienia nie stanęło jeszcze na dostatecznym poziomie i samo daje wytyczne pracy na przyszłość.

Ks. Józef Chechelski T. J. na podstawie sumiennych studjów wykazuje wpływ scholastyki na jednego z największych polskich pisarzy politycznych — Andrzeja Frycza Modrzewskiego, rozszerzając tem wyniki badań prof. Kota o wielkim pisarzu.

Marek Wajsblum i prof. Konrad Górski polemizują ze sobą na łamach rocznika o genezę polskiego antytrynitaryzmu i syntezę reformacji w Polsce, dorzucając wiele ciekawych i nowych myśli.

Wajsblum poddaje specjalnej analizie głośną powieść histor., wydaną przed kilku laty, „Złotą Wolność" Zofji Kossak - Szczuckiej i wykazuje autorce brak zrozumienia istoty polskiego ruchu arjańskiego i nieznajomość materjałów źródłowych. Artykuł ten przypomina wystąpienie prof. O. Górki przeciwko „fałszowi historycznemu" w „Ogniem i mieczem" H. Sienkiewicza. Tu jednak polemiki już nie będzie, bo młody ale wytrawny znawca arjanizmu polskiego podchodzi do rzeczy b. delikatnie i nie rzuca się na drobiazgi — autorka zaś zaznajomiwszy się z wynikami jego badań o „Dyteistach Małopolskich" przyzna mu pod tym względem rację.

Do najciekawszych artykułów, które każdy nawet laik z wielkiem przeczyta zainteresowaniem należy szkic prof. Juljana Krzyżanowskiego pt. „Powieść o Joannie papieżycy", której protestanci polscy używali do walki z Kościołem katolickim. Przy tej zaś sposobności przedstawia powstanie tej legendy, sięgającej w mroki średniowiecza i ostatecznie ją obala.

To tylko zgrubsza naszkicowana treść najciekawszych artykułów, niesposób zaś w tem sprawozdaniu omówić całości rocznika, którego każda pozycja przynosi nowe szczegóły i naświetlenia zagadnień związanych z dziejami polskiej reformacji.

Uznając wartość ostatniego rocznika, który tyle nowego dorzuca do nauki polskiej, a autorom zaś i wytrawnemu redaktorowi przynosi chlubę, życzyć należy, aby i zapowiedziany rocznik siódmy „Reformacji w Polsce" za rok 1935 jeszcze tego roku mógł oglądać światło dzienne.

MGR. STANISŁAW SZCZOTKA

Apel N. O. K.

Wezwanie przewodniczącej Narodowej Organizacji Kobiet we Lwowie, p. Demelówny, do ofiarności całego społeczeństwa w obronie polskiego stanu posiadania na Kresach Wschodnich, nie pozostało bez echa. Z wielu stron Małopolski napływają datki, zgłoszenia po puszki i cegiełki.

Jednak wciąż jeszcze za mało.

Niestety! Tak, jak w walkach politycznych, tak samo w społecznych i narodowych jest jak na wojnie — zawsze jedni i ci sami się poświęcają. Nawet ogromna hojność jednostek, nie budzi u innych wyrzutów sumienia.

Niech więc ci właśnie zastanowią się nad niebezpieczeństwem, jakie nam grozi na naszej odwiecznie polskiej ziemi na Kresach, niech otrząsną się z tego marazmu i apatji, niech przestaną tylko biadać a zdobędą się na ofiarę!

W imię własnego interesu! W imię wielkiej sprawy narodowej!

Rodacy! Otwórzcie oczy na to, co nam grozi, składajcie bodaj groszowe datki na Półkolonje Nar. Org. Kobiet — conto P. K. O. 153.376, zgłaszajcie się po puszki i cegiełki do Nar. Org. Kobiet, Klonowicza 7, parter, codziennie między 5—7 pop.

Pamiętajcie, że przy dobrej woli i zrozumieniu całego społeczeństwa liczba półkolonij (84), którą N. O. K. zdołała uruchomić w roku zeszłym, powinna wzróść conajmniej dziesięciokrotnie.

Aż 86 wójtów-defraudantów

Jak donosi „Gazeta Grudziądzka", w województwie kieleckiem *w jednym tylko powiecie aż 86 sołtysów znajduje się pod zarzutem sprzeniewierzenia pieniędzy publicznych.* Przeciw jednym toczą się wstępne dochodzenia, inni są pod śledztwem, niektórzy są już nawet osądzeni.

Jest to objaw niesłychanie smutny, ale zarazem *bardzo znamienny,*

I tylko *częściowo* można tłumaczyć go upadkiem moralności...

Zyd na czele dwóch szajek przemytniczych

Wkrótce już na wokandzie wydziału karno - skarbowego znajdzie się wielki proces żyda Symchy Węgrowicza, niebezpiecznego przemytnika, który był organizatorem kilku band na pograniczu polsko - niemieckiem.

Żyd ten stał równocześnie na czele dwóch odrębnych szajek przemytniczych, złożonych z 18 osób każda. Szajki te zdołały przemycić ogromne transporty jedwabiu, tytoniu i galanterji metalowej z Niemiec, narażając skarb państwa na trudne do określenia straty.

Jak dobrze zaś cała afera była zorganizowana i rozbudowana, świadczy fakt, że przemytnicy posiadali cały szereg samochodów ciężarowych do przewożenia szmuglowanych towarów.

KRONIKA PRZEMYSKA

ZGON PRZEMYŚLANINA. W Bydgoszczy zmarł w 75 roku życia znany kupiec śp. Bolesław Doskowski. Zmarły w latach przedwojennych, należał do najpoważniejszych mieszczan przemyskich

—n—

HISTORYCZNY DOKUMENT. — *Na zdjęciu powyższem widzimy marsz. Piłsudskiego w towarzystwie ministra Goebbelsa.*

Prof. Piccard poleci na polskim balonie

Prof. Piccard w czasie wycieczki w Wilanowie udzielił wywiadu przedstawicielowi jednego z dzienników. W wywiadzie swym prof. Piccard oświadczył, że zwiedzenie polskich zakładów przemysłowych z wojskowemi warsztatami balonowemi na czele,

utwierdziło go ostatecznie w zamiarze kupienia balonu stratosferycznego w Polsce. Jeżeli lot prof. Piccarda do stratosfery odbędzie się, — to tylko na polskim balonie, polskie bowiem warsztaty są, zdaniem prof. Piccarda, bezkonkurencyjne, dając najlepszy z osiągalnych materjałów i najniższą cenę.

Prof. Piccard — jak wiadomo — opracuje po powrocie do Brukseli ostateczny plan wyprawy i po końcowych przygotowaniach zawiadomi Jabłonnę o swej decyzji.

Wybory wójta w Świrzu skończone!

W związku z notatką z dnia 13 maja br. donosimy, że wybory wójta gminy Swirz, w powiecie przemyślańskim, zostały poraz czwarty przeprowadzone w pierwszych dniach bieżącego miesiąca i zakończone zwycięstwem prawa.

P. Starosta przemyślański, po nieudałej osobistej interwencji, nareszcie przyszedł do przeświadczenia, że p. kierownik szkoły Żaki dalej już wyborów prowadzić nie może i dlatego odebrał mu mandat przewodniczącego komisji wyborczej, a w miejsce jego poruczył tę sprawę *p. Wiktorowi,* pełnomocnikowi dóbr Świrz. Przez tę zmianę dał wreszcie p. Starosta wyborcom możność swobodnego wypowiedzenia się i spełnienia tak ważnego obowiązku obywatelskiego.

W takim stanie rzeczy rezultat, już w poprzednich trzech próbach zapowiadający się, był oczywisty. *P. Tyzenhauz otrzymał 12 głosów na wójta, zaś grupa p. Żakiego zdołała się utrzymać zaledwie przy 4 głosach, danych na p. Hornunga.*

Zwyciężyła więc prawda, a to dzięki tylko wysokim walorom moralnym tych 12 radnych, którzy niczem się nie dali zachwiać, ale wytrwale i konsekwentnie stanęli w obronie czystości praw obywatela. Społeczeństwo miejscowe i powiatu przyjęło z prawdziwą radością tę wiadomość, a dla tych, którzy w obronie prawa obywatela umieli stanąć jak należy, ma pełne uznanie i podziw.

Zemdlał z palcami dentystki w zębach

Mocno nieprzyjemny wypadek wydarzył się dentystce Ubezpieczalni Społecznej w Równem. Zgłosił się do niej mianowicie silnie zdenerwowany pacjent, który poprosił o wyrwanie mu zęba. W chwili, gdy dentystka włożyła do ust pacjenta dwa palce.

ten — napół oszalały ze strachu — zemdlał, wpijając się zębami w palce dentystki. Przerażona lekarka nie mogła w żaden sposób oswobodzić swych palców, a w dodatku na jej krzyki nikt ze służby się nie zjawiał.

Gdy nakoniec pacjent odzyskał przytomność, palce dentystki były już zupełnie zsiniałe i musiano zastosować natychmiast zastrzyk przeciw zakażeniu, mdlejącemu ze strachu pacjentowi zaś musiano wyrwać ząb pod narkozą.

Grał przed sądem na fujarce o swoje życie...

Oryginalna scena rozegrała się onegdaj przed sądem przysięgłych w Kołomyi. Toczył się tam mianowicie proces przeciwko Janowi Tomczukowi, który zamordował w Balińcach handlarza bydła, Stanisława Michalika.

Oskarżony zabił swą ofiarę kilkoma uderzeniami fujarki huculskiej, zrobionej z miedzi.

Fujarka ta znalazła się na stole przed sędziami jako dowód rzeczowy.

Według aktu oskarżenia Tomczuk dokonał zabójstwa z zemsty z premedytacją. Według zaś obrony oskarżonego zabójstwo to było tylko przypadkowe. Tomczuk wyjaśnił, że ową miedzianą fujarkę nosił stale przy sobie.

Prokurator na to zaproponował oskarżonemu, aby coś na fujarce zagrał.

Tomczuk istotnie grał przez kilkanaście minut piękne huculskie melodje z prawdziwem mistrzostwem. Nagle przerwał i głośno się rozpłakał. Wśród publiczności, która orjentowała się, że Tomczuk właściwie gra o swoje życie, zapanowało wzruszenie.

Lekarze biegli stwierdzili u oskarżonego zmniejszoną poczytalność, wobec czego sędziowie przysięgli wydali odpowiednio łagodny werdykt. Grajka-zabójcę skazano na dwa lata więzienia.

KRONIKA RZESZOWSKA

Z WIĘZIENIA W SĄDZIE GRODZKIM W ULANOWIE ZBIEGŁO 5-ciu WIĘŹNIÓW. Więzienie Sądu grodzkiego w Ulanowie było onegdaj terenem ostrej strzelaniny. Mianowicie przebywający tam aresztanci w liczbie pięciu przepiłowali kraty w celi i usiłowali zbiec. Zauważył to dyżurujący strażnik więzienny i był zmuszony, wobec przeważającej liczby więźniów, użyć broni. Jeden z uciekających więźniów, ugodzony kulą, padł na miejscu, a reszta zbiegła. Obecnie prowadzone są energiczne dochodzenia w kierunku ustalenia winy i przyczyn ucieczki.

KRONIKA TARNOPOLSKA

OBJĘCIE URZĘDOWANIA. Pełniący obowiązki wojewody tarnopolskiego p. K. Gintowt Dziewałtowski powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

WYJAZD PREZYDENTA MIASTA. Prezydent m. Tarnopola płk. Widacki wyjechał w sprawach służbowych. Obowiązki prezydenta pełni wiceprezydent mgr. Pawłowski.

ODCZYTY. W dniu 11 bm. o godz. 7 wiecz. w sali odczytowej TSL. staraniem Komitetu Obchodu XII. Tygodnia L. O. P. P. wygłosił odczyt inż. E. Erdhein p. t. „W obliczu wojny powietrznej". W dniu 19 b. m. w sali TSL. staraniem Towarzystwa Przyjaciół Nauk wygłosił odczyt dr. A. Kosiba p. t. „Grenlandja — wyspą lodów".

POBÓR WOJSKOWY. W dniach od 14 do 17 maja b. r. odbędzie się ogólny pobór wojskowy przed komisją poborową w sali Stow. „Gwiazda".

KRONIKA ŻOŁKIEWSKA

POWSTANIE NOWYCH KATOL. STOW. Na terenie parafji żółkiewskiej zorganizowano Akcję Katolicką z inicjatywy i staraniem Ks. Dziekana Ożgi. Zorganizowano Oddziały Mężów i Kobiet. Prezesem P. A. K. (parafj.) obrano radcę skarb. p. Stanisława Kraśnickiego, do zarządu weszli pp. r. Kowalczuk jako prezes Stow. Mężów, **Łozińska,** jako prezeska Stow. Kobiet, **Plichta** jako prezes Stow. Mł. Męsk. i **Pograniczna** jako prezeska Stow. Mł. Żeńsk.

Oddziałom żółkiewskim Kat. Stow. życzymy powodzenia i błogosławieństwa Bożego w pracy nad odnowieniem życia katolickiego w rodzinach i społeczeństwie.

KRONIKA STANISŁAWOWSKA

WIECZÓR FRAGMENTÓW OPEROWYCH. Staraniem Tow. „Chleb Głodnym Dzieciom", odbędzie się 20 b. m. w sali teatru im. Moniuszki „Wieczór Fragmentów Operowych", pod artystycznem kierownictwem dyr. Tad. Jareckiego. Na program wieczoru złożą się wyjątki i fragmenty z oper: Pajace, Mignon, Lohengrin, Trubadur, Bal Maskowy i Opowieści Hoffmana. — Udział w wieczorze m. in. wezmą pp. Kamila Kowalska, Janina Widtowa i Romualda Grekówna. Ceny miejsc od 1.50 zł.

CO DZIEŃ NIESIE?

16 MAJA Wsch. sł. g. 3 43 m Zach. sł. g. 7 21 m	Czwartek Jana Piątek Paschalisa

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Teatr nieczynny.

TEATR ROZMAITOŚCI

Teatr nieczynny.

Walne Zebranie „rodziny urzędniczej"

W pałacu Wojewódzkim odbyło się w ub. niedzielę walne zebranie członków i delegatów „Rodziny Urzędniczej". Zebranie otworzył P. Wicewojewoda Sochański, który złożył sprawozdanie z działalności „Rodziny" na terenie okręgu lwowskiego. Zebraniu przewodniczyła prezesowa p. Polakowa, a w skład prezydjum wchodziły pp: Chmielewska, Hawrotowa. Sprawozdanie rachunkowe złożyła dr. Sławińska, imieniem komisji szkontrującej p. Galasiewicz przedstawił wniosek udzielenia absolutorjum.

Po uchwaleniu preliminarza budżetowego na rok bieżący, inż. Welczer przedstawił stan budowy Domu wypoczynkowego „Rodziny" w Truskawcu, poczem p. Wicewoj. Sochańska, jako przewodnicząca Komitetu budowy Domu wypoczynkowego, przedstawiła szczegółowo sprawę finansową, apelując do zebranych delegatów Kół powiatowych o wydatniejszą pomoc pieniężną i w naturze.

Koszt budowy Domu wypoczynkowego wynosić będzie ponad 100 tysięcy złotych, dzięki zaś staroście drohobyckiemu p. Chmielewskiemu, grunt pod budowę bezpłatnie ofiarował prez. Jarosz. Zebrani wybrali nowy zarząd, do którego weszli pp: Wojewodzina Belina Prażmowska (prezes), Polakowa Emilja, Wicewoj. Sochański, Gadomska, Weinertowa, Schubertowa, Kiljanowa, dr. Sławińska, Kassalowa, Pawlikowski, Chmielewski, Jaworski, Kuliczkowski i Lewandowski. Do komisji rewizyjnej: Krzyszkowski, Cholewczuk, Golasiewicz, Jany i Snarski.

PIĘKNA IMPREZA. W związku z naszą notatką pod tym tytułem we wczorajszym „Kurjerze" prostujemy, że akompanjowała przy fortepianie p. Gernandowa, a nie Germandowa, jak mylnie wydrukowano. Przy sposobności dodajemy, że z wysokim artyzmem również akompanjowała p. Trusiowa.

Kronika lwowska

Rzadka uroczystość w kościele OO. Jezuitów

11 bm. o wczesnej porze odbyła się w kościele OO. Jezuitów niezwykła uroczystość. Przed ołtarzem Matki Boskiej Pocieszenia, rzęsiście oświetlonym i ozdobionym kwiatami odprawił ks. Biskup Dr. E. BazIak uroczystą Mszę św. na intencję dwóch Kapłanów-Polaków, z Towarzystwa Jezusowego, którzy opuszczają Ojczyznę, udając się na tułacze życie misyjne do dalekiej Afryki. Po Mszy św. wszedł na ambonę złotousty kaznodzieja, O. Stanisław Mirek T. J., i w rzewnych, a pięknych słowach błogosławił na daleką drogę ofiarnym i pełnym poświęcenia Kapłanom, którzy może już swej Ojczyzny nigdy nie zobaczą.

Dziwnym zbiegiem okoliczności podczas podniesienia Najśw. Sakramentu, kiedy niezwykła cisza zaległa świątynię, z sąsiedniej kaplicy Matki Boskiej Bolesnej doszedł wiernych potężny śpiew zebranego tam Wojska Polskiego: „Przed Twe Ołtarze zanosim błaganie, Ojczyznę wolną pobłogosław Panie"... Nastrój, jaki się udzielił obecnym w tej uroczystej chwili, był niezwykle podniosły. Po Mszy św. zebrani w komplecie Ojcowie wraz z tłumem wiernych odprowadzili Ks. Biskupa i Księży Misjonarzy do drzwi kościoła.

Polowa Msza św. na stokach Cytadeli

(—) W piątek, jako w dzień poprzedzający pogrzeb ś. p. Marsz. Piłsudskiego odbędzie się Msza polowa na stokach Cytadeli od strony ul. Pełczyńskiej. Nabożeństwo żałobne odprawi Ks. Biskup Dr. Baziak, kazanie wygłosi Ks. Dziekan Matejkiewicz, poczem po nabożeństwie przemówi do zebranych gen. B. Popowicz, dowódca O. K. W czasie Mszy św. śpiewać będą połączone chóry lwowskie. W nabożeństwie wezmą udział przedstawiciele władz, organizacje, dalej wojsko, zastępy kombatantów oraz publiczność. Po nabożeństwie uformuje się pochód, który ruszy ul. Zyblikiewicza, Piłsudskiego i pl. Bernardyńskim przed gmach Województwa, gdzie delegacje złożą na ręce P. Wojewody wyrazy żałoby.

MIASTO POD ZNAKIEM ŻAŁOBY.

(—) W dniu wczorajszym witryny wielu sklepów przybrały wygląd żałobny. W oknach wystawowych księgarń wyłożone zostały kirem spowite dzieła ś. p. Marsz. Piłsudskiego lub też te dzieła, które poświęcone zostały jego działalności. W wielu innych sklepach wystawione zostały portrety lub popiersia ś. p. Zmarłego, owinięte kirem, wśród kwiatów i świateł.

Żałobne zebrania towarzystw i organizacyj

Żałobne posiedzenie wszystkich zrzeszeń naftowych, zwołane przez Prezydjum kraj. Tow. naftowego odbyło się pod przewodnictwem prezesa inż. Hłaski. Uchwalono wysłać telegram do P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

* * *

Izba Inżynierska wysłała depeszę do prez. Rady min. Sławka z wyrazami żalu z powodu śmierci ś. p. Marsz. Piłsudskiego.

* * *

Staraniem Dyrekcji Ubezpieczalni Społecznej odbyło się wczoraj w kościele św. Anny uroczyste nabożeństwo żałobne przy współudziale mnogich zastępów pracowników tej instytucji społecznej.

* * *

Żałobne plenarne posiedzenie Izby Przemysłowo - Handlowej odbyło się 14. b. m. pod przewodnictwem prezesa Dra Szarskiego, który dłuższe przemówienie poświęcił ś. p. Zmarłemu. Zebrani uczcili dwuminutowem milczeniem pamięć Zmarłego.

* * *

Święto Korpusu Kadetów Nr. 1 Marsz. Józefa Piłsudskiego, zapowiedziane na dzień 21. maja b. r., z powodu żałoby narodowej zostało odwołane.

* * *

Korporacja gospodnio - restauracyjna i hotelarska uchwaliła zamknąć swe przedsiębiorstwa, t. j. restauracje, kawiarnie, cukiernie i t. d. w sobotę, 18. b. m., t. j. w dniu pogrzebu przez cały dzień do godz. 18-tej. W czasie uroczystości żałobnych we Lwowie 17 b. m. zamknięte będą wszystkie lokale na terenie pochodu żałobnego.

* * *

W dniu żałobnych uroczystości lwowskich, t. j. 17. b. m. we wszystkich bankach państwowych, bankach zrzeszonych w Małop. Związku Banków, Kasach Oszczędności oraz domach bankowych nastąpi przerwa w urzędowaniu od 10—12-tej.

* * *

Związek Pań Domu, Oddział Lwowski zawiadamia, iż z powodu żałoby narodowej odwołaną została uroczystość poświęcenia nowego lokalu w dniu 20 b. m. Zebranie miesięczne i odczyt przesunięto na dzień 31. maja.

Komitet wyłoniony z organizacyj przemysłu naftowego zainicjował budowę pomnika ś. p. Marsz. Piłsudskiego we Lwowie i deklarował na ten cel 50.000 zł. Uchwalono zwrócić się z apelem do społeczeństwa Małopolski Wschodniej o składanie funduszów na cel powyższy.

* * *

Żałobne posiedzenie Rady giełdy zbożowej i towarowej odbyło się wczoraj pod przewodnictwem prez. Szarskiego. Po oddaniu hołdu pamięci śp. Zmarłego wysłano telegramy kondolencyjne.

Zarząd Pow. Koła Zw. Inwalidów wojennych R. P. odbył żałobne posiedzenie i wysłał depesze kondolencyjne.

Odbyły się dalej nadzwyczajne posiedzenia żałobne Lekarzy Weterynaryjnych, — Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych, — Oddziału Lwowskiego Pol. Czerwonego Krzyża, — Związku Urzędników sądowych, prokuratorskich i komorników, — Centralnego Związku Przemysłowców, — Zrzeszenia Urzędników Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności, — korporacji instalatorów wodo - gazociągowych, — Zarządu Głównego Lwow. Ligi Ochrony zwierząt.

* * *

Żałobne zebranie urzędników Województwa lwowskiego odbyło się wczoraj w południe w wielkiej sali sesyjnej, gdzie wśród kwiatów i zieleni umieszczono portret Marsz. Piłsudskiego, przybrany krepą. P. wojewoda Prażmowski odczytał orędzie P. Prezydenta, które wysłuchali w skupieniu i powadze zebrani urzędnicy.

* * *

RADJO TRANSMITUJE UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWE. Wszystkie rozgłośnie Polskiego Radja transmitować będą uroczystości pogrzebowe w dniu złożenia na wieczny spoczynek zwłok Marszałka Józefa Piłsudskiego.

* * *

ROZKAZ SOKOLI. Celem wzięcia udziału w uroczystościach żałobnych z powodu śmierci Pierwszego Marszałka Polski ś. p. Józefa Piłsudskiego, zarządzamy: Wszyscy druhowie i druchny Gniazd lwowskich w pełnych strojach uroczystych, lub w ubraniach cywilnych z agrafkami, zbiorą się w piątek dnia 17 bm. o godz. 9-ej w Sokole Macierzy ze sztandarami okrytemi krepą. Prezesi i naczelnicy Gniazd pokryją odznaki służbowe opaską żałobną.

W SPRAWIE DELEGACYJ MŁODZIEŻY.

Ag. Wschód donosi: Minister oświaty zarządził, że delegacje młodzieży uczącej się, na pogrzeb śp. Marszałka nie mogą przekraczać 100 osób poszczególnego okręgu szkolnego. Delegacje mają przybyć do Warszawy najpóźniej w piątek rano i będą brać udział wyłącznie w uroczystościach pogrzebowych warszawskich.

DZIEŃ WOLNY OD NAUKI — PODCZAS POGRZEBU.

Ag. Wschód informuje, że Kurator szkolny p. Gadomski zarządził: Dla oddania przez szkoły zbiorowego Hołdu w dniu pogrzebu ś. p. Marszałka na Wawelu, dnia tego szkoły wszystkich typów i rodzaji będą wolne od zajęć szkolnych i wezmą gromadnie udział w nabożeństwach żałobnych, zorganizowanych odrębnie dla szkół lub dla ogółu społeczeństwa.

Po nabożeństwie, szkoły zorganizują bądź we własnym zakresie, bądź w ramach ogólnych uroczystości żałobnych — uroczyste oddanie Hołdu Wodzowi i Wychowawcy. Dyrektorzy i kierownicy szkół w przemówieniach krótkich do młodzieży, dadzą wyraz żałobie i zarządzą chwilę symbolicznego milczenia.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ M. LWOWA.

Ostatni Dziennik Rozporządzeń m. Lwowa zawiera: Protokoły z posiedzeń Magistratu; sprawozdanie z posiedzeń Komisyj Rady Miejskiej; sprawozdanie techniczne i administracyjne Dyrekcji Zakładu Gazowego; Miejskiego za rok adm. 1933/34; sprawozdanie Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku; Ogłoszenie konkursu na zapomogę z Fundacji „Fudusz inwalidów polskich. we Lwowie". Ogłoszenie konkursu na miejsce fundacyjne w Domu Studentek Wyższych Uczelni we Lwowie; Ogłoszenie przetargu na budowę leżalni krytej na kąpielisku „Żelazna Woda"; Ogłoszenie przetargu na roboty drogowe w ulicach Stryjskiej i Janowskiej.

Zmarli we Lwowie

Karol Wieczorek mistrz ślus. mech., l. 68, pogrzeb 16 bm. z ul. Batorego 22, na cm. Janowski.

Edmund Dindorf kond. P. K. P. l. 40. pogrzeb 16 bm. z krypty Ormian na cm. Janowski.

Lusio Kostyrko l. 6. pogrzeb 17 bm. z Anatomji na cm. Łyczakowski. (Pogrzeby z Zakładu pogrzeb. „Elizjum" ul. Sobieskiego l. 9. tel. 289-40.)

Marja Andrusiewicz l. 47 pogrzeb 16 bm. z Anatomji na cm. Janowski.

—o—

Zdarzenia i wypadki

(—) **Echo zamachu samobójczego.** Donieśliśmy wczoraj o trzech wypadkach zamachów samobójczych, z których w jednym nazwiska desperatki w pierwszej chwili nie można było ustalić. Otóż stwierdzono niebawem, iż tą kobietą, która w parku Kilińskiego usiłowała otruć się kwasem solnym jest niejaka Zofja Adamska, pielęgniarka (ul. Kajsera, l. 1). Adamską w stanie nieprzytomnym przewieziono do szpitala powszechnego. Powodem miał być brak środków do życia.

(—) **Zamach samobójczy.** Zamieszkała przy ul. Złotej, l. 5, Ludwika Szwajcarska usiłowała wczoraj rano otruć się jakąś nieznaną trucizną. Pogotowie przewiozło desperatkę w stanie ciężkim do szpitala powszechnego.

(—) **Wątpliwy, żywy prezent.** Stanisława Dukiewicz (ul. Słoneczna, l. 48) zawiadomiła policję, iż jeszcze przed dwoma miesiącami przybyła do niej Anna Sadzymeć, pozostająca bez miejsca zamieszkania, celem wynajmu mieszkania, a skorzystawszy z chwilowej nieuwagi donoszącej, porzuciła swe dwuletnie dziecko, po które nie zgłosiła się.

(—) **Pożar mieszkaniowy.** W mieszkaniu Fryderyka Schränza przy ul. Nowej, l. 11, wybuchł wczoraj pożar, spowodowany wadliwą budową komina, od którego zajęła się pruska ścianka. Ogień szybko został ugaszony.

Spłoszeni włamywacze zbiegli kanałem

(—) Wczorajszej nocy kilku włamywaczy po otwarciu bramy weszło na podwórze gmachu Skarbka przy ul. Hetmańskiej. Zostali zauważeni przez dozorcę, który bezwłocznie telefonicznie zawiadomił Wydział śledczy o swem spostrzeżeniu. Natychmiast oficer dyżurny skierował w stronę zagrożonego najściem włamywaczy terenu kilku wywiadowców i posterunkowych, na których widok włamywacze zbiegli do kanału. Tak szybko usunęli się z sieci kanałowej, iż przeprowadzona w ciągu nocy perlustracja sieci przez funkcjonarjuszy policyjnych nie dała wyniku.

Skon naczelnego kapelana Hallerczyków

W Szydłowie zmarł ś. p. ks. dziekan dr. Jan Więckowski, hallerczyk, jeden z najzasłużeńszych w pracach przy organizowaniu armji polskiej we Francji. Oddany gorąco idei wojska polskiego, zawsze był czynny w tej pracy i wywarł bardzo głęboki wpływ w ukształtowaniu psychologji żołnierza. Ukochany przez oficerów i żołnierzy ś. p. ks. kapelan Więckowski

razem z I-szym pułkiem wyruszył na front, gdzie zdobył krzyż „Virtuti Militari", „Krzyż Walecznych" i wiele innych.

W uznaniu zasług położonych w rozkazie gen. Hallera z dnia 30. lipca 1919, ś. p. ks. Więckowiski był cytowany następująco:

„Ksiądz Więckowski Jan, Dziekan Armji Generała Hallera.

Niepospolity Kapelan, piękny charakter, pełen poświęcenia i umiłowania sprawy odbudowy Ojczyzny. Wstąpił do Armji we Francji i wyruszył w pole, jako Kapelan I-go Pułku Strzelców, na front francuski. Nieodstępny towarzysz żołnierza, czy to w czasie największych walk na polach Francji, gdzie niósł pociechę religijną i pomoc moralną, czy też w obozach we Francji, a zwłaszcza w Quintin, w Szkole Oficerskiej, gdzie z powodu swych zalet inteligencji ma wpływ na oficerów. Powołany na Naczelnego Kapelana do Sztabu Generała Hallera w Paryżu, zorganizował Duszpasterstwo całej Armji".

Zmarły brał czynny udział w pracach Związku Hallerczyków do ostatniej chwili swego życia — jako członek Zarządu Głównego. Ostatni walny zjazd powołał go na kanclerza odznaki pamiątkowej „Miecze Hallerowskie".

XXX

KOMUNIKATY

DATEK NA BIEDNYCH. Zamiast kwiatów na trumnę śp. Marji Mańkowskiej złożyli dla biednych w parafji św. Mikołaja Zygadłowiczowie 15 złotych.

KWARTALNIK FILOZOFICZNY po rocznej przerwie, spowodowanej warunkami niezależnemi od redakcji, będzie wydawany w dalszym ciągu w terminach normalnych.

PREZYDJUM MAŁOPOLSKIEGO ZW. TOW. ŚPIEWACZYCH I MUZYCZNYCH uprasza wszystkich P. T. Członków Towarzystw śpiewaczych we Lwowie o jawienie się w piątek, 17 bm. o godz. 10.30 przedpoł. przy ul. Pełczyńskiej u stoku Cytadeli, celem odśpiewania pieśni żałobnych podczas polowej Mszy św., która odprawiona będzie przez Najprzew. Ks. Biskupa Baziaka.

PP. Bibljotekarze zechcą przynieść ze sobą nuty „Requiem", „Beati mortui" i „O Panie nasz".

WALNE ZGROMADZENIE TOW. WALKI Z GRUŹLICĄ WE LWOWIE odbędzie się 27 bm. o godz. 19-tej w gmachu Polikliniki, przy ul. Lindego 5, we Lwowie z następującym porządkiem dziennym: Odczytanie protokołu z ostat. walnego zgromadzenia; sprawozdanie Wydziału za r. 1934 i Komisji Rewizyjnej za r. 1934; wnioski i interpelacje.

NADZ. POSIEDZENIE ADM. i XVI POSIEDZENIE NAUKOWE LW. TOW. LEKARSKIEGO odbędzie się w piątek, 17 bm. o godz. 18-ej w sali Polikliniki ul. Lindego 5. Porządek dzienny obejmuje sprawę sprzedaży domu Twa, oraz referaty: Dr. Lenczowski: Dwa przypadki usiłowanego spędzenia płodu (demonstracja). Dr. Jankowski: Dwa przypadki plastyki nosa (demon.) Dr. Wollner: Przypadek twardzieli (demon.).

O KILKU WSPÓŁCZESNYCH MALARZACH FRANCUSKICH mówić będzie prof. Władysław Lam w sobotę 18-go bm. o godz. 18-ej w sali odczytowej Miejskiego Muzeum Przem. Artystycznego. Odczyt organizuje Zw. Studentów Architektury Politechniki Lwowskiej; dochód z odczytu przeznaczony na cele Związku. Wstęp 50 i 25 groszy.

KORPORACJA GOSPODNIO - RESTAURACYJNA WE LWOWIE zawiadamia, że ostateczny termin składania zeznań o posiadanych na składzie zapasach wódek gatunkowych, piwa, wina i t. p. mija z dniem dzisiejszym. Dla spraw podatkowych, biuro Korporacji czynne jest od godz. 10 do 1 i od 3 do 5 popoł.

POSIEDZENIE NAUKOWE POL. TOW. GEOLOGICZNEGO odbędzie się w czwartek, 16 bm. o godz. 18-ej w sali Zakładu Geologicznego U. J. K. (Długosza 8.) Na porządku dziennym odczyt prof. J. Tokarskiego pt. „Ze studjów nad loessem podolskim" oraz komunikaty: prof. M. Kamieńskiego pt. „Kilka uwag o bentonitach w Polsce" i dr. S. Biskupskiego pt. Analiza fosforytów kulmowych z gór Świętokrzyskich".

LIGA OCHRONY ZWIERZĄT WE LWOWIE zwraca się do wszystkich mieszkańców miasta z gorącym apelem, żeby nie przechodzili obojętnie obok męki zwierząt i w razie jawnej ich krzywdy nie uchylali się od interwencji, mając — na podstawie ustawy o ochronie zwierząt — zapewnioną pomoc wł. dz, przedewszystkiem zaś policji.

Liga w swej prośbie ma przedewszystkiem na oku ciężką niedolę koni — skarlałych, wygłodzonych, niejednokrotnie pokrytych ranami, oślepionych, bitych i przeciążanych w sposób urągający wszelkiej racjonalnej gospodarce hodowlanej, ludzkości i kulturze, niszczący po barbarzyńsku te szlachetne zwierzęta.

Hasłem wszystkich ludzi kulturalnych w innych krajach jest obecnie zwalczanie potwornej niedoli zwierząt i to hasło musi i u nas rozbrzmiewać, być należycie zrozumiane oraz wprowadzone w czyn!

KARPACKIE TOW. NARCIARZY odwołuje zapowiedziane na dzień 16 maja XXIV Doroczne Walne Zgromadzenie Twa.

POLSKIE TOWARZYSTWO HISTORYCZNE ODDZIAŁ LWOWSKI komunikuje, że zapowiedziane na dzień 17 maja 1935 posiedzenie naukowe z powodu ogólnej żałoby nie odbędzie się. Ogłoszony odczyt odbędzie się w piątek, dnia 24 maja 1935 , godz. 18.

KASYNO I KOŁO LIT.-ART. zawiadamia, że z powodu żałoby po śmierci Marszałka ś. p. Józefa Piłsudskiego odwołuje wszystkie imprezy zabawowe, które miały się odbyć w sezonie wiosennym 1935. Odczyt p. Dr. Carbaczowskiej, zapowiedziany na czwartek, 16 b. m. nie odbędzie się.

KRONIKA KRAKOWSKA

Owocna działalność „Rodziny Sierocej"

Dnia 9. b. m. odbyło się doroczne walne zebranie „Rodziny Sierocej". Obrady zagaił prezes, prof. dr. J. **Krauze**, poczem przewodnictwo objął Ks. Metropolita **Sapieha**. Po odczytaniu protokułu z ostatniego walnego zebrania przystąpiono do sprawozdań z całorocznej działalności towarzystwa. W roku sprawozdawczym kuratorem stowarzyszenia z ramienia Ks. Metropolity był ks. prał. Zygmunt **Kulig**, a dyrektorką p. Zofja Hoffmanowa.

Stowarzyszenie utrzymuje trzy zakłady: na Prądniku Czerwonym dla chłopców, na Zwierzyńcu dla dziewcząt a dla starszych wychowanek bursę przy ul. Lenartowicza 4. W pierwszym z tych zakładów jest obecnie: 53 chłopców, w Sierocińcu dla dziewcząt 34 dziewczynki a w bursie przy ul. Lenartowicza 30 dziewcząt. Wszystkie trzy zakłady zostały w okresie sprawozdawczym starannie zremontowane, a dzieci zaopatrzone były w odzież i bieliznę. Dochody i rozchody zamykają się pokaźną cyfrą 70,886.26 zł.

ECHA ZABAWY LEGJONU MŁODYCH

We wrześniu ub. r. odbywała się w Zabierzowie zabawa Legjonu Młodych, w czasie której przyszło do bójki między Andrzejem Koprynią a Józefem Lipiarskim. Nazajutrz Koprynia zastąpił Lipiarskiemu drogę, a wówczas ten dobył rewolweru i strzelił do niego, raniąc go w nogę. Na skutek zaniedbania rany musiano Kopryni amputować nogę. Lipiarski oskarżony w sądzie został zasądzony na 2 lata więzienia.

ŻONA OGRABIŁA MAJĄTEK MĘŻA LEKARZA

W sądzie krakowskim toczy się ciekawy proces z oskarżenia Dr. Stanisława Komorowskiego lekarza Ubezpieczalni społecznej w Chrzanowie, właściciela przedsiębiorstwa handlowego w Krakowie — przeciw jego żonie Marji z Schaeferów. W czasie ciężkiej choroby Dr. Komorowskiego, jego żona zagarnęła cały majątek męża, a jego oszczędności przepisała na siebie, pozbawiając go wszelkich środków do życia. Obecnie Dr. Komorowski po przyjściu do zdrowia wytoczył żonie proces.

LICYTACJA URZĄDZEŃ „JAMY MICHALIKOWEJ". Znana ogólnie „Jama Michalikowa" przy ul. Florjańskiej doczekała się egzekucji całego urządzenia kawiarnianego i wszystkich obrazów, kukiełek szopki krakowskiej itd. za zaległe podatki. „Jama Michalikowa" była ongiś miejscem zebrań Młodej Polski, siedzibą „Zielonego Balonika" a tradycje swoje przechowywała do ostatnich chwil.

OSTATNI LEKARZE DOMOWI zostali zainstalowani przez Ubezpieczalnie społeczne w Krakowie, a to: Dr. Friedman na Zwierzyńcu, Dr. Ralski — Krowodrza, Dr. Morus — Podgórze, Dr. Libman — Piaski i Dr. Rzeszutko — Rakowice. Pozostałe dwa rejony: Dębniki — Dr. Roman i Płaszów — Dr. Kułakowski, zostaną niebawem uruchomione. Lekarze domowi przyjmują chorych dwa razy dziennie. Każdy lekarz posiada podręczną apteczkę, z której może bezpośrednio wręczać choremu potrzebny lek.

Z SĄDU LWOWSKIEGO

Dzieje pewnej asekuracji

(s.) Trybunał apelacyjny rozpatrywał wczoraj sprawę przeciw Markusowi **Bielerowi, kupcowi z Tarnopola**, który oskarżony został o to, że na 5 tygodni przed śmiercią swej żony, chorej na raka, ubezpieczył ją w towarzystwach „Kotwica" i „Vita" na sumę 7500 franków.

Bieler odpowiadał już wraz z agentem Hilferem przed sądem okręgowym w Tarnopolu i obaj zostali **uniewinnieni.** Prokurator zgłosił jednak odwołanie, na skutek tego sprawa znalazła się przed trybunałem apelacyjnym, któremu przewodniczył r. dr. Laniewski, oskarżał prok. Jelewski, bronił adw. dr. Pieracki.

Jak Marynia wyszła na służbie u Żydów

(s.) Ileż to Kaś, Maryń, Hanek, Bronek, w poszukiwaniu kawałka chleba idzie na służbę do żydów, by zkolei otrzymać za to gorzką zapłatę.

Gdy Marynia haruje jak koń, gdy daje posłuch zachciankom „pana", gdy umie wcisnąć się w łaskę „jasnej pani", gdy bez zastrzeżeń spełnia rolę niewolnicy — o wtedy Marynia jest w łaskach. Ale...

*

Marja Sołohub, biedna dziewczyna wiejska znalazła dnia jednego służbę u żyda z Siedlca Bełzkiego, niejakiego Izraela Kanafasa. Przez pierwszych kilka dni służyła wiernie jak pies, pracowała jak wół. Wpadła jednak w oko Szulciowi i ten, gdy Marynia dnia jednego około północy słała jego łóżko, zniewolił ją. Zrozpaczona dziewczyna daremnie się broniła.

Gdy jednak zagroziła doniesieniem do policji, Kanafas **oskarżył dziewczynę..** o kradzież zegarka, co — jak się później w śledztwie i w czasie rozprawy okazało — było zmyśleniem.

Wczoraj stanął Srul Kanafas przed sądem i bronił się jak mógł. Trybunałowi przewodniczył r. Dysiewicz, oskarżał prok. dr. Woleński, bronił adw. dr. Axer.

Floty nie można improwizować, tworzy się ją latami, żmudnym, ciągłym wysiłkiem. Moment jest groźny! (B. Krzywiec).

Spełnij swój obowiązek, zapisz się na członka Ligi Morskiej i Kolonjalnej, jeszcze dzisiaj! Zapisy przyjmuje biuro: Oddziału L. M. K. Podleskiego 1, „Orbisu" i firma „Maraton",

Wiadomości sportowe

WARSZAWA. Dyrektor P. U. W. F. i P. W. płk. Kiliński zawiesił aż do odwołania wszelkie imprezy sportowe na terenie całego państwa. Również poszczególne związki sportowe wydały do swych członków odezwy, nakazujące ogólną żałobę.

KRYNICA. Krynickie Tow Hokejowe, jako organizator turnieju, w którym miał miejsce znany „strajk" graczy, prócz nagany, otrzymało od P.Z.H.L. polecenie zwrotu kosztów podróży oraz djet w wys. 15 zł. dziennie graczom, którzy brali udział we wspomnianym turnieju.

WIEDEŃ. Cała prasa wiedeńska omawia obszernie niedzielny mecz Polska — Austrja, podkreślając, że Polacy nie stoją jeszcze na poziomie drużyn środkowo-europejskich. Nasuwa się pytanie, poco taki mecz organizowano?

LONDYN. Po drugim dniu meczu tennisowego o puhar Davisa Australja prowadzi z Nową Zelandją 3:0, zapewniając już sobie w ten sposób definitywnie zwycięstwo.

MEKSYK. W meczu o puhar Davisa Stany Zjednoczone pokonały Meksyk w stosunku 3:0. Tennisiści amerykańscy zdecydowanie górowali we wszystkich spotkaniach nad swymi przeciwnikami.

PARYŻ. Na wzór słynnego wyścigu wioślarskiego Oxford — Cambridge, odbył się na Sekwanie pod Paryżem poraz 47-my z rzędu wyścig ósemek klubów Rowning Club — Paris a Marne - Club. Zwyciężyła ósemka Marne - Club w czasie 18,21 sek. (trasa 6.400 m.).

WALNE ZEBRANIE LWOW. OKRĘG. ZWIĄZKU NARCIARSKIEGO odbędzie się 25 bm. o godz. 19 w sali posiedzeń Tow. „Pionier" (Szajnochy 2) a w razie braku kompletu o godz. 19.30 bez względu na ilość delegatów.

P. TADEUSZ BURKA, znakomity odtwórca tańców baletowych, w jednej ze swych świetnych kreacyj tanecznych. *(Do recenzji na str. 8-mej)*

SPRAWY AKADEMICKIE

Redakcja urzęduje we wtorki i piątki od godz. 19—20 przy ul. Łozińskiego 7 telef. 2-45.

Młodzież narodowa przy sztandarze katolickim

Imponująca ogólnoakademicka pielgrzymka do Częstochowy

Hasła prokatolickie, jakie wychodzą dziś codzień ze strony młodzieży Obozu Narodowego i walka jej z wszelkiem przeciwieństwem katolicyzmu są prawdą, ugruntowaną trwale i serdecznie w umysłach i uczuciach tej młodzieży. Polska może być tylko katolicka, ideał narodowy musi wysoko nieść sztandar wiary, niema w Polsce miejsca dla zrzeszeń głoszących walkę z Kościołem — tak wyglądają nasze przekonania. Jeśliby kto im nie dowierzał, miał sposobność zobaczyć, jak wyglądają one w praktyce. Mógłby zobaczyć imponujący pochód ponadtysięczny, który z pieśnią na ustach szedł na Jasną Górę odnowić swe śluby u stóp Panny Marji. Idea narodowa rozpala bowiem w sercach dzisiejszej młodzieży najgłębszy ideał katolicki, a katolicyzm musi prowadzić do czynnego uznania idei narodowej. Niechże pamiętają o tem ci, co chcą mieć Polskę szczerze katolicką.

W ogólnoakademickiej pielgrzymce tegorocznej wzięło udział ponad tysiąc młodzieży warszawskiej, 150 krakowskiej i kilkadziesiąt cieszyńskiej. Byli to wszystko niemal wyłącznie narodowcy, a w tem wielu członków Sodalicji Marjańskiej i Juventus Christiana. Pielgrzymka miała wogóle charakter narodowy. Na stacji powitała przybywających akademików delegacja miejscowej grupy Młodych S. N. w liczbie około 100 osób, w tem wielu umundurowanych. „Gazeta Narodowa" tutejsza powitała pielgrzymkę gorącym artykułem wstępnym sekretarza gen. S. N., St. Niebudka. Wogóle młodzież czuła się w narodowej Częstochowie, jak u siebie w domu. Z pod dworca uszykował się ogromny pochód, na czele którego kroczyły sztandary Bratnich Pomocy i innych organizacyj studenckich, aby z pieśniami na ustach dotrzeć do Jasnej Góry. Tutaj odbyły się uroczyste nabożeństwa (jedno żałobne za duszę śp. Rektora Szwejnica) z Komunją Św. Po nabożeństwie wygłosił ks. biskup Szlagowski kazanie do młodzieży, w którem stwierdził, że *młodzież dzisiejsza dobrze się prowadzi, że zdrowy w niej duch panuje, że z niej wyjdzie odrodzenie i odkupienie Polski, że wreszcie z wiarą patrzy na nią cały naród, a raczej narody całego świata.* W południe odbył się koncert akad. chóru „Ambrosianum" z Warszawy, popołudniu uroczysta Droga Krzyżowa na wałach.

Natchnięta wiarą doczesną i wieczną opuściła młodzież gród Panny Marji z okrzykami na cześć ruchu narodowego na ustach.

W roku przyszłym odbędzie się uroczyste ogłoszenie N. M. Panny patronką młodzieży akademickiej. Sądzić należy, że wezmą w niem niezawodnie udział nieobecne w r. bież. delegacje Lwowa, Poznania i Wilna i że manifestacja młodzieży stanie się nietylko katolicką, ale i narodową. Musimy Polsce okazać swe siły. *J. B.*

Z Młodzieży Wszechpolskiej

W czwartek 9 bm. odbyło się zebranie sekcji prawników pod przewodnictwem Kol. Jana Rojka. Na zebraniu po omówieniu spraw organizacyjnych referat na temat „Zadania młodego prawnika" wygłosił Kol. Adam Macieliński.

W piątek 10 bm. odbyło się pierwsze w trymestrze III Zebranie Plenarne na którem referat na temat „Przemiany społeczne w masach" wygłosił sekretarz Zarządu głównego Stronnictwa Narodowego kol. Stefan Niebudek.

Po omówieniu spraw organizacyjnych i komunikatów, Hymn Młodych zakończył zebranie.

W środę 15 bm. odbyło się zebranie sekcji Koleżanek.

*

W czwartek 16 bm. odbędzie się zebranie sekcji prawników M. W.

Teraz znów Związek Literatów

firmuje komunizm na U. J.

W niedzielę odbył się znowu wieczór komunizujących literatów w sali Kopernika, pt. „Mówimy o wsi". Udział brali pp. Polewka, Piwowar, Kruczkowski, Olcha, Rączkowski. Dziwna rzecz, że firmował imprezę tym razem Zw. Zaw. Lit. Pol., na którego czele stoi K. H. Rostworowski.

Przed rozpoczęciem imprezy p. Polewka poinformował publiczność o notatce „Kurjera" w sprawie propagandy komunizmu na U. J. przez wieczory literackie i prosił o spokojne i poważne zachowanie się, gdyż chodzi nie o propagandę, ale o wysłuchanie literatów. Tak naiwne postawienie sprawy wywołało na sali zapytanie: „A co ma komuna do literatury?" P. Polewka odpowiedział, że *komunizowanie tylko się im wmawia!* Na sali było 95 proc. Żydów z poza uniwersytetu.

Sądy Kolegów - techników

o t. zw. obozach przysposobienia gospodarczego

W związku z dyskusją rozpoczętą na łamach „Spraw Akademickich", studenci Politechniki nadesłali nam szereg uwag, z których pierwsze zamieszczamy poniżej:

Jestem stanowczym zwolennikiem **praktyk indywidualnych.** Zbiorowe odbywanie praktyk musi bowiem przynieść w konsekwencji **znaczne obniżenie wartości i pożytku** z odbywanego przygotowania do przyszłej pracy zawodowej. Przyzna mi każdy technik, że już mniej korzyści wynosi się z ćwiczeń odrabianych we dwójkę, albo w zespołach trójkowych, a tembardziej liczniejszych. Zawsze znajdzie się taki, który bezwzględnie polega na „wyczynach" swoich współpracowników i darzy ich „zaufaniem" zupełnem, przepisując sprawozdanie.

Jaśniej mówiąc, wydaje mi się, że mimo skoszarowanego trybu życia w obozach, liczny zastęp obozowców **będzie się poprostu „obijać".** Trudno tu nawet mówić o jakiejkolwiek ambicji wyróżnienia się z pośród zespołów. Jedno jest pewne:

Poczucie osobistej odpowiedzialności za wypełniane zadania, jak również ustosunkowanie się studenta do kierowników pracowni, oddziału fabryki, czy laboratorjum jest zgoła inne w wypadku, kiedy praktykant korzysta z praktyki indywidualnej, aniżeli gdy jest członkiem drużyny, Równocześnie zaś i bezpośredni przełożeni w fabryce inaczej traktują jednego studenta, a inaczej odnosić się będą do kilkunastu równocześnie praktykujących.

Zaprzepaszcza się dalej — jeżeli praktykę odbywa zespół studentów — możliwość poznania przez każdego praktykanta szczegółów i wyrobienia sobie głębokiego, gruntownego pojęcia o całości. Nabycie tak koniecznej inżynierowi samodzielności i zaradności jest mocno utrudnione. Bo jakże pomyśleć można o porzuceniu poważniejszego zadania czy pracy, jeżeli ma się do czynienia z gromadą, a nie jednostką. Jednego praktykanta stale można **obserwować,** łatwiej go **poznać,** a przez to prędzej zorjentować się **o jego użyteczności w fabryce** i o możliwości wyzyskania wykształcenia studenta zarówno dla pożytku fabryki, jak i jego własnej korzyści.

Zespół członków Z.A.M.P. „Koła Stanisławowian", biorących udział w rewji pt. „Kochany Stanisławów". W pierwszym rzędzie siedzą od lewej ku prawej: R. Kluń, Janina Brzeżańska, T. Kwaśniewski, Janina Burkówna, M. Marjański, A. Graziado, N. Graziadi i W. Szczepański.

Dziesięciolecie Z. A. M. T. „Koła Stanisławowian"

W roku bieżącym mija dziesięć lat od chwili założenia Akademickiego Koła Stanisławowian, grupującego w swem łonie polską młodzież akademicką ze Stanisławowa. Jest to dziesięć lat nieustannej i wytężonej pracy dla dobra narodu i pracy nad sobą.

Z. A. M. P. „Koło Stanisławowian" jest spadkobiercą młodzieży akademickiej tego kresowego grodu z lat przedwojennych, która grupowała się w zasłużonem Towarzystwie „Młodzież Polska" i TSL. W czasach niewoli młodzież ta stanowiła środowisko aktywnej polskości patrjotyzmu i uczuć narodowych. Pracując na niwie oświatowej — szła na wieś pomiędzy lud, by budzić ducha polskości i bronić polski żywioł przed wynarodowieniem.

Dziś, w wolnej Ojczyźnie, akademicka młodzież stanisławowska, zgrupowana w Z. A. M. P. w „Kole Stanisławowian", również w wielkim procencie zasila szeregi pracowników T. S. L. i T-wo Młodzież Polska, a w pracy społeczno-oświatowej dąży do ugruntowania siły i potęgi Ojczyzny.

* * *

W jednym z następnych numerów „Spraw" przedstawimy całokształt pracy „Koła Stanisławowian". Obecnie zawiadamiamy, że uroczystości dziesięciolecia odbędą się z początkiem września b. r. Jako wstęp do tego jubileuszu Koła, wystawiono staraniem Koła w okresie ub. feryj wielkanocnych rewję akademicką p. t.: „Kochany Stanisławów"; jubileusz zaczęto — jak przystało na młodych — na wesoło. (Recenzję z imprezy, zamieszczamy obok).

—o—

Ze scenki akademickiej

„KOCHANY STANISŁAWÓW". — Rewja akademicka w 2 częściach, 18 obrazach. Akademickie rewje, wystawiane w Stanisławowie corocznie od lat pięciu (z jednoroczną przerwą), mają nietylko wyrobioną markę pierwszorzędnych imprez, ale poprostu stały się tradycją Koła, oraz atrakcją w mieście. Koło Stanisławowian dokłada wszelkich starań, by rewje wypadły jak najokazalej pod każdym względem, co zwykle zostaje osiągnięte dzięki solidnej kilkumiesięcznej pracy.

Zanim omówię ostatnio wystawioną rewję, pragnę w kilku słowach przedstawić cel, dla jakiego nasi akademicy „bawią się w teatr". Otóż „Koło Stanisławowian" — jak wszystkie akademickie organizacje tego rodzaju, ma m. in. za zadanie akcję samopomocową.

Zadanie to Koło spełnia w miarę swych sił i możności. Ale z każdym rokiem pogłębia się nędza polskiego akademika, z każdym rokiem wzrasta ilość członków Koła i wzrastają potrzeby samopomocowe. Ponieważ Koło nie jest subwencjonowane przez nikogo, a cel samopomocowy nie może zostać tylko na papierze, dlatego samo musi starać się o fundusze. Zdobywa też je urządzając takie imprezy, jak rewje, zabawy i t. p.

*

Jak już wspomniałem akademickie rewje w Stanisławowie mają za sobą tradycję imprez pod każdym względem doskonałych. I nie dziwota, skoro prezentują wysoki poziom kulturalny i artystyczny, skoro teksty jak i wykonania są wysokiej klasy, skoro dowcip jest pozbawiony momentów tłustej pikanterji, skoro humor jest prawdziwie młodzieńczy, zaprawiony doskonałą satyrą polityczną. Dodać do tego dużo pomysłowości i wspaniała wystawa — a będziemy mieli tajemnicę powodzenia akad. rewij.

*

Przechodząc do omówienia ostatniej rewji, pierwszeństwo musimy oddać naszym stałym gościom, którzy współpracując z nami od lat pięciu, okazali się naprawdę szczerymi przyjaciółmi Koła. Mam na myśli p. **Tadeusza Burkę,** mistrza baletowego, który nietylko że uczy sztuki choreograficznej członków Koła, ale sam bierze udział w produkcjach solowych. Dalej wymienić należy p. **Janinę Burkównę,** wykonawczynię solowych piosenek i tańców, p. **Janinę Brzeżańską,** młodziutką tancerkę, wreszcie naszego twórcę i kompozytora piosenek, p. **Antoniego Graziado.** Dzięki wymienionym, produkcje baletowe należały (jak zwykle) do najlepszych numerów programu, a prawdziwą rewelacją rewji były takie tańce baletu, jak „Na dnie morza" z p. Janiną **Brzeżańską** i p. Tadeuszem Burką na czele, „Maszyny", „Bawmy się" i in. Pozatem p. **Burka** i p. **Brzeżańska,** zbierali burzę oklasków za swe tańce solowe, podobnie jak i balet męski w tańcu kaukazkim.

Osobno wspomnieć należy o p. Janinie **Burkównej,** która odśpiewała szereg piosenek, z których „Skarga sieroty", „Kochany Stanisławów" i „Zabawka" (muzyka i słowa A. Graziadio) stały na najwyższym poziomie artystycznym dzięki naprawdę rzetelnemu talentowi wykonawczym w dziedzinie głosowej i interpretacji.

Ze skeczów do najlepszych zaliczyć należy „Rozmowę batiara belwederskiego z Mickiewiczem" i „Galicjanin w Warszawie". Pozatem takie numery rewji jak „Jazda na olimpjadę", „Inki-pinki" i „New-York" zaliczyć należy do dobrych. Z wykonawców — zasłużone brawa (poza lwowskimi gośćmi) zbierały przedewszystkiem nasze „akademickie tancerki", a to pp.: **Pałachicka, Samborska, Regnerówna, Konstantiukówna** i **Markiewiczówna,** która była duszą baletu; z panów na specjalne wyróżnienie zasłużyli **Nawrocki** (doskonały odtwórca ról charakterystycznych), **Smolny, Mazurak, Dembowski, Kluń,** oraz pp. **Drabik, Ząbik, Wiśniewski, Marcinkiewicz** i inni, których nie sposób tu wymienić.

Dekoracje p. B. Benesza utalentowanego artysty-dekoratora, były wspaniałe i nadzwyczaj pomysłowe. Teksty A. Graziadio, Dembowskiego, Klussów i in., pełne dowcipu i polotu. Ilustrację muzyczną stworzył p. A. Graziado, młody kompozytor, który może się już poszczycić poważnym dorobkiem. Orkiestra pod batutą p. T. Wlnnickiego doskonała.

T. K.

KURJER GOSPODARCZO-SPOŁECZNY

O egzystencję krajowej produkcji ogrodniczej

Niedawno poruszono sprawę przedłużenia godzin handlu kwiatowego i zezwolenia na otwarcie sklepów kwiatowych w niedziele i święta do godziny 15.

Sprawa ta wiąże się z niezwykle ciężkim kryzysem, jaki przeżywa w dobie obecnej całe ogrodnictwo krajowe, które upadnie, jeżeli nie zażegna się jego bolączek.

Zbyt produkcji ogrodniczej z każdym dniem maleje, ceny spadają, a koszty rosną. Katastrofalna ta konjunktura sprawia, że coraz więcej warsztatów ogrodniczych znika z wielką stratą dla ogólnej wytwórczości krajowej. Ten upadek wzmaga jeszcze wzrastające wciąż bezrobocie.

Ogólne trudne warunki hodowli kwiatów w Polsce polegają na nierównomiernem ich zapotrzebowaniu. Zmusza to hodowców do przystosowywania „wysypu" kwiatów na zgóry ustalone terminy, a kwiaciarnie do sprowadzania w tym samym czasie dużej ilości kwiatów z zagranicy. Do r. 1930 produkcja kwiatów i przyśpieszanych warzyw w szklarniach stała w Polsce na wysokim poziomie. Przypisać ten rozwój należy ówczesnym inwestycjom prywatnym, Państwowego Banku Rolnego i poparciu Min. Rolnictwa.

Bolączkami, które obecnie przyczyniają się do nieopłacalności produkcji ogrodniczej są bezspornie:

1) Niewspółmiernie wysokie *ceny artykułów kartelowych*, jak koks, węgiel, rury żelazne itd.

2) Niewspółmierne do dochodów *koszty robocizny*, która staniała o 20 procent, gdy kwiaty i warzywa staniały o 75 procent.

3) *Przeciążenia podatkowe*, a szczególniej podatkiem obrotowym przy deficytowych obrotach przedsiębiorstw,

4) Tendencje do *etatyzowania produkcji ogrodniczej*.

5) *Konkurencja zagraniczna*, spowodowana zbyt obniżonemi cłami wwozowemi na kwiaty i pomidory.

6) *Brak kapitału obrotowego* w ogrodnictwie prywatnem, a więc i gotówki na konieczne remonty, i

7) Konieczność spłacania już od 1 4. br. wierzytelności ratami wraz z odsetkami w myśl rozporządzeń oddłużeniowych.

Zimą byliśmy świadkami tego, co zrobiła obniżka cła na pomarańcze, których sprowadzono w br. do Polski za 5 miljonów złotych, gdy w innych konjunkturalnie lepszych latach sprowadzaliśmy pomarańcz rocznie tylko za 600 tysięcy złotych, tak znów coroczna obniżka cła na pomidory z 2 zł 40 gr. za klg. do 1 zł, a nawet 40 gr. od 5 lipca staje się dla krajowej produkcji w tej dziedzinie wprost zabójcze. Producenci bowiem krajowi drożej i dłużej opalać muszą swoje szklarnie, niż producenci holenderscy.

Krajową produkcję może podtrzymać tylko zachowanie zasadniczej stawki cła do 5 sierpnia każdego roku (tj. 2 zł 40 gr. od 1 klg.). W przeciwnym wypadku produkcja krajowa upadnie, jeżeli rynek nasz zaleją pomidory holenderskie i rumuńskie.

W kwiaciarstwie krajowem upadły już całkowicie *hodowle goździków* odmian włoskich i amerykańskich. Położył je import tańszych — zagranicznych goździków.

Owocarstwo krajowe odczuwa boleśnie znaczne zmniejszenie konsumcji owoców krajowych, a nawet cukierków, wytwarzanych z soków owocowych, z powodu nadmiernego importu w br. pomarańcz.

W czyim interesie leży upadek wytwórczości krajowej?

Bezwzględnie nie w interesie państwa. Modny obecnie system deflacyjny miałby może rację bytu, gdyby ogarnął wszystkie bez wyjątku dziedziny życia gospodarczego kraju. Handel zaś kompensacyjny i obniżka ceł wwozowych nie powinny iść tak daleko, aby doprowadziły wytwórczość krajową do nieopłacalności, a nawet do ruiny.

Wreszcie zauważyć należy, że nie mniej dotkliwą bolączką w kwiaciarstwie jest brak dotychczas organizacji producentów, centralizującej i normującej hurtową sprzedaż kwiatów w przeciwieństwie do zagranicy.

Zadłużenie samorządu

Według ostatnich zestawień *zadłużenie miast i powiatów* wynosiło: w miastach, *długoterminowe* 812,536.000 zł, w powiatach 103,847.000 zł, *krótkoterminowe* w miastach 200,000.000 zł, w powiatach 50,000.000 złotych.

Po redukcjach, po akcji oddłużeniowej długi długoterminowe miast spadną realnie do 660,000.000 zł, długi długoterminowe powiatów do 100 miljonów zł. Według obliczeń W. Gajewskiego, zamieszczanych w „Gazecie Polskiej" teoretycznie miasta mają zdolność kredytową, wynoszącą 80 miljonów zł, a powiaty około 150 miljonów złotych.

Przeciążenie ankietami i statystyką

Wydany został okólnik do urzędów państwowych w sprawie urządzanych często przez organizacje społeczne rozmaitych ankiet i badań statystycznych. Ankiety te poruczane były wielokrotnie gminom miejskim i wiejskim, co powodowało zbędne obciążanie ich pracą. W myśl zarządzenia Prezydjum Rady Ministrów badania ankietowe za pośrednictwem gmin, wymagać będą specjalnego zezwolenia Pana Premjera i Ministra Spraw Wewnętrznych.

Za dalszą reformą ubezpieczeń społecznych

Sfery gospodarcze zastanawiają się obecnie nad zbiorowym projektem dalszej reformy ubezpieczeń społecznych. Projekt ten zaleca w zakresie systemu *wymiaru i poboru składek* ubezpieczeniowych przeprowadzenie radykalnego uproszczenia, a to dla odbiurokratyzowania i potanienia aparatu ubezpieczeniowego, oraz zapewnienia przejrzystości i jasności systemu tak dla pracodawcy jak dla pracownika. W tym celu ustalić należy jednolite, zryczałtowane składki ubezpieczeniowe, w zależności od grup zarobkowych. (Należy obniżyć wysokość składek ubezpieczeniowych, przy uwzględnieniu sytuacji i możliwości gospodarczej i państwa i społeczeństwa.

W zakresie *ubezpieczenia inwalidzko - emerytalnego*, tak robotników jak i pracowników umysłowych, podtrzymać należy *ideę zabezpieczenia przyszłości warstw pracujących* i ich rodzin przez oparcie się na zasadzie *oszczędności przymusowej i częściowego ubezpieczenia.*

W koncepcji tej widzą stery gospodarcze rozwiązanie zagadnienia finansowej równowagi ubezpieczenia długoterminowego, jak również gwarancję polepszenia bytu obecnego i przyszłych pokoleń pracujących, oraz szereg wtórnych korzyści dla całego organizmu państwowego.

Na tym gruncie mógłby być ewentualnie zrealizowany, w sposób nienaruszający interesów pracowników umysłowych, postulat pełnego scalenia ubezpieczeń także w zakresie ubezpieczenia emerytalnego.

Kiedy jednak czynniki przystąpią do realizacji dalszego etapu reformy ubezpieczeń społecznych — to narazie nie jest wiadomem.

Kronika gospodarcza

— Donoszą z New Yorku, że w Stanach Zjednoczonych opatentowano nowy gatunek stali szybkotnącej, która zawiera 8 proc. molibdenu, 2 proc. wolframu, 4 proc. chromu i 1 proc. wanadu.

— W kwietniu r. b. wywóz węgla wyniósł ogółem 657 tys. tonn, a więc w porównaniu z marcem r. b. zmniejszył się o 146 tys. tonn. Również wywóz ten był mniejszy o 126 tys. tonn od wywozu dokonanego w kwietniu 1934 r.

GIEŁDA LWOWSKA

Giełda zbożowa.

Na Giełdzie obroty w pszenicy, jęczmieniu, grochu, mące i otrębach.

Pszenica, żyto, jęczmień, owies w dalszym ciągu zwyżkują.

Tendencja nadal zwyżkowa. usposobienie spokojne.

Giełda pieniężna.

Skromne obroty w dewizie na Paryż. Dolar około zł. 5.37.

Giełda nabiałowa

Masło deserowe w blokach hurt. 2.50 zł, detal 2,80 zł.

Masło deserowe II. sorty hurt. 2,30 zł, detal 2,60 zł.

Mleko hurt 18 groszy, detal 20 gr. we flaszkach w sklepie 22 grszy, z dostawą do domu 25 groszy.

Jaja kopa hurt. 2,60 zł, sztuka 5 gr.

Śmietana kwaśna i słodka litr hurt 80 groszy, detal 1 złoty.

WANDA GILOWSKA 70

„Chemja i miłość"

— Węgiel aktywny przysłonił mi sobą cały świat. Jeszcze ta jedna noc i ostatni już mój wysiłek. Wyczerpałam wszelkie możliwe połączenia, wypróbowałam wszystko, czem tylko chemja dysponuje, nawet cukru i mąki używałam, byleby uzyskać potrzebną twardość. Ostatnia deska ratunku w tem ostatniem zestawieniu, które się teraz wypraża. Najgorzej, że w żaden sposób nie mogę uzyskać potrzebnej temperatury gazu, mam za słaby palnik.

— A wie pani, że już się poważni przemysłowcy interesują pani wynalazkiem. Pisał do mnie mój kolega inżynier Szubin z Katowic, czy to prawda, że pewna studentka pracuje nad takim wynalazkiem. On by go chciał sfinansować.

Irena poczerwieniała. Zmieszana odpowiedziała:

— Na razie niema o czem mówić jeszcze. Czy ja wiem...

— Więc głowa do góry. Najważniejsza rzecz, że węgiel absorbuje znacznie wyżej, jak zagraniczny. A co do twardości, to nie wątpię, że uda się pani uzyskać ją z czasem.

— Ale ja poślę jeszcze i tę ostatnią próbkę do analizy, panie profesorze. Ostatnia próba, ostatnia stawka o śmierć lub życie...

Pogodną twarz profesora oblekł smutek. Kilka razy potarł bezradnie ręką czoło, namyślając się, coby jeszcze powiedzieć tej wyczerpanej do szczętu dziewczynie. W trakcie wyszukiwania w myśli czegoś konkretnego, otworzył szafkę, znajdującą się obok biurka, wyjął z niej flaszkę koniaku i kieliszki, a napełniwszy je, rzekł z uśmiechem:

— Na pomyślność twardości węgla aktywnego, wychylmy te puhary naparstkowe koniaku.

Irenka wypiła, chociaż nie lubiła koniaku, odczuwając zawsze po wypiciu smak mydła w ustach. Pamiętała go jeszcze z okresów przeziębień i grypy w dzieciństwie. Muszę być chorą — przemknęła jej myśl, kiedy profesor częstuje mnie koniakiem. Smak mydła zabiło narazie przyjemne uczucie ciepła.

Profesor nalał jeszcze jeden „naparstek". Ociągała się chwilę, ale wypiła. W głowie zakręciło jej się, krew pobudzona alkoholem, zaczęła żywiej krążyć. W skroniach odezwały się odczuwane dość często w ostatnich czasach młoteczki, walące bez przerwy, aż do odczucia nudności.

— Ach, jak mi się w głowie zakręciło — powiedziała, przyciskając dłońmi skronie. — Dobrze byłoby się upić i przespać do jutra, — rzekła wstając.

— Pani Ireno, możebym mógł pani w czem pomóc. Proszę powiedzieć szczerze... — A widząc, że milczy, podjął na nowo:

— Może w sprawie weksli?

— Zdaje się, że tam już nic nie da się zrobić. Likwidacja banku. Najgorzej, że domy i ziemia tak spadły w cenie, że w razie licytacji bardzo mało by się uzyskało nadwyżki.

— Po co uprzedzać wypadki, panno Ireno i targać sobie niepotrzebnie nerwy. Wszystko jeszcze może być dobrze.

— Tak jest — odpowiedziała machinalnie, żegnając profesora.

Po wyjściu Irenki, profesor długo jeszcze siedział zamyślony. Co do banku, to był pewny, że nic się nie da zrobić, w osiągnięcie twardości węgla też nie wierzył. Szkoda mu było tej wartościowej dziewczyny, nie wiedział jednak, jak ją ratować i od czego właściwie zacząć.

— — — — — — — — —

Gaz płonął, chemikalja pomimo uszczelnienia wydobywały się z tygla. Powietrze w pokoju było nie do zniesienia. Okno i drzwi otwarte nie dawały żadnego przewiewu, gdyż na dworze była kanikuła.

Trudno, jeszcze kilka godzin musi trwać ta męka — mówi do siebie Irenka. Żeby zabić czas, wyjmuje książkę rachunkową i zaczyna obliczać czekające ją jeszcze wydatki.

60 zł. gaz — o ile nie więcej
30 zł. mieszkanie
30 zł. analiza
5 zł. dozorcowa
11 zł. ewentualnie bilet kolejowy do J. To konieczne wydatki. Sto trzydzieści sześć złotych razem. Tę kwotę musi mieć i jeszcze ze dwa złote na znaczki pocztowe. Postanawia napisać parę listów. Jakaś inna dopowiada, że na listy znaczków nie potrzeba, zostawi je bowiem na stole. Rachunek za gaz i mieszkanie wyrównać trzeba, to przecież byłoby świństwo...

A gdzież twoje kochanie, mocne, jak życie!? Miłość i owoce pracy, sława, znaczenie i forsa — drwi sama ze siebie. Narazie tylko kiszki grają marsza, a żołądek skręca głód. Ach, jakie wstrętne i poniżające jest uczucie głodu. Czuje wstręt sama do siebie. Wyszarpałaby sobie te wnętrzności zbuntowane brakiem żarcia. Z goryczą myśli, że rezultatem jej męki kilkuletniej jest psi głód. Nie dał się oszukać pusty brzuch koniakiem.

Szesnaście godzin prażenia się węgla upłynęło. Jeszcze raz popiekła sobie palce, przesuwając tygiel z palnika. Jeszcze raz przebiła się w całej pełni nadzieja, że tym razem uzyskał się preparat właściwą twardość. Trzeba skądś wziąć pieniądze. Postanawia bez ociągania się, zanieść dwie ukochane książki do antykwarni. Trzy dni temu dawał jej sto złotych, może dziś da więcej. Kosztowały pięćset.

Zaledwie jeden złoty dostała więcej. Cała nadzieja, że może rachunek za gaz, który ma jej wieczorem inkasent przynieść, wyniesie mniej, niż obliczyła.

Głód tymczasem dokucza, ślina napływa do ust, przy każdej wystawie artykułów spożywczych, a szczególnie wędliniarni.

(C. d. n.)

Program uroczystości żałobnych we Lwowie

Komitet Obywatelski we Lwowie na posiedzeniu w dniu dzisiejszym ustalił w szczegółach program uroczystości żołobnych, które odbędą się we Lwowie.

W najbliższy piątek 17 bm. w przeddzień pogrzebu odbędzie się na stokach Cytadeli od strony ul. Pełczyńskiej o godz. 10-ej rano żałobna msza polowa. Nabożeństwo odprawi ks. Biskup Baziak, kazanie wygłosi ks. Dziekan Matejkiewicz. Po nabożeństwie przemówi Dowódca O. K. Gen. Popowicz. Zkolei uformuje się pochód, który ulicami Zyblikiewicza, Piłsudskiego, pl. Bernardyńskim uda się pod gmach Urzędu Wojewódzkiego, gdzie delegacja społeczeństwa złoży na ręce Pana Wojewody wyrazy żałoby. W czasie składania kondolencji czoło pochodu zatrzyma się przed gmachem Województwa, gdzie będzie ustawiona kompanja honorowa. Po odegraniu przez orkiestrę marsza żałobnego Szopena pochód rozwiąże się.

Dostęp na miejsce uroczystości w ul. Pełczyńskiej będzie otwarty z dwóch stron: od ul. Zyblikiewicza dla reprezentantów dla władz i organizacyj oraz dla oddziałów zwartych, od strony zaś ul. Kopernika dla publiczności nie zorganizowanej. Przedstawiciele władz i organizacyj wchodzą za biletami wstępu, które Komitet bezpośrednio im roześle. Pozatem bilety wstępu otrzymywać można w Sekretarjacie Komitetu Ratusz I p. u p. Mra Drwęskiego.

W piątek, o godz. 20-ej (8-ej wieczorem) odbędzie się pod pomnikiem Mickiewicza żałobna manifestacja Związków kombatanckich i mieszkańców Lwowa. Po odegraniu przez orkiestrę modlitwy, nastąpi odczytanie orędzia Prezydenta Rzeczypospolitej, minuta ciszy, poczem orkiestra odegra marsz żałobny.

Równocześnie na kopcu Unji Lubelskiej będzie rozpalony wielki ogień.

W dzień pogrzebu w Krakowie, tj. w sobotę 18-go bm. w świątyniach lwowskich wszystkich wyznań będą odprawione w godzinach porannych żałobne nabożeństwa. W myśl zarządzenia władz kościelnych nabożeństwa żałobne będą odprawione w każdej świątyni.

Tego dnia w południe w porze, którą się później dokładnie oznaczy, nastąpi na ulicach Lwowa minuta ciszy. W czasie tym powinien ustać wszelki ruch uliczny. Tramwaje i pojazdy zatrzymają się, przechodnie staną w miejscu i zdejmą nakrycia głowy, zachowując milczenie. Początek tej żałobnej manifestacji obwieszczą miastu salwy armatnie. W minucie ciszy zadzwonią wszystkie dzwony Lwowa i odezwą się syreny fabryczne.

Miasto Lwów, będzie na pogrzebie reprezentowała delegacja w osobach: Prezydenta miasta Wacława Drojanowskiego, Wiceprezydentów Dr. St. Ostrowskiego, Dr. J. Weryńskiego i W. Chajesa, członków Rady Miejskiej Br. Laskownickiego, Inż. Dunina, Irzyka, Dr. Seyferta, Błądzińskiego, inż. Hausnera, Dr. Decykiewicza i Dr. Rothfelda oraz 12-tu przedstawiecieli Miejskiego Towarzystwa Strzeleckiego w strojach narodowych.

* * *

Pod przew. prez. zarządu Wicewojewody p. Sochańskiego, w obecności prezesa Rady p. Wojciecha Gołuchowskiego, odbyło się żałobne posiedzenie Zarządu Okręgu wojewódzkiego Zw. Straży Pożarnych. Zarząd wydał odezwę do członków straży pożarnych na tut. terenie i zarządził 6 - tygodniową żałobę.

* * *

Dziś o godz. 12 w południe odbędzie się w wielkiej sali urzędu wojewódzkiego we Lwowie zebranie wszystkich urzędników województwa, na którem p. wojewoda Belina - Prażmowski odczyta orędzie P. Prezydenta Rzplitej.

Ze względu na natłok osób, przybywających składać wyrazy współczucia z powodu zgonu Marszałka Piłsudskiego, na ręce p. wojewody lwowskiego, składanie kondolencyj w Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie na specjalne listy wyłożone w sekretarjacie, przedłużone zostaje na dzień 15 bm. w godzinach urzędowych.

* * *

Zarządy: Okręgu Ziem Poł. Wsch. i Koła Lwowskiego Zw. Oficerów Rezerwy we Lwowie zwołały 13 bm. posiedzenie żałobne ku uczczeniu pamięci śp. Marszałka Piłsudskiego.

Po przemówieniu prezesa płk. prof. Zalewskiego i 2-minutowem milczeniu, odczytany został rozkaz Okręgu ZOR. skierowany do Oficerów Rezerwy i orędzie Prezydenta Rzplitej. Zebrani uchwalili ponadto wysłanie telegramów kondolencyjnych.

* * *

Zarząd Główny L. O. P. P. polecił wszystkim organizacjom L. O. P. P. prowadzić w dalszym ciągu akcję rzeczową, objętą programem „Tygodnia", natomiast zaprzestać wszelkich imprez, któreby charakterem swoim nie odpowiadały uroczystemu nastrojowi żałoby narodowej.

Czyniąc zadość temu poleceniu Zarząd Okr. Woj. L. O. P. P. zawiadamia, że — z wyjątkiem dnia pogrzebu — odbędą się zapowiedziane odczyty, rozdawnictwo jednodniówki, loty, sprzedaż broszur w kioskach i zbiórka. Na znak żałoby narodowej działacze i pracownicy L. O. P. P. przywdzieją na lewe ramię czarne opaski. Kioski L. O. P. P., samoloty i szybowce okryto kirem.

Do wszystkich Zarządów L. O. P. P., Zarządów organizacyj, instytucyj i stow. Zarząd Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. we Lwowie zwraca się o dalsze poparcie rozwijanej akcji „XII. Tygodnia L. O. P. P.", oraz zbiórki funduszów w myśl wyżej nakreślonych wskazań.

Dalsze kondolencje

WARSZAWA, 14. 5. (PAT). Do P. Prezydenta Rzplitej nadeszły w dalszym ciągu *depesze kondolencyjne od króla angielskiego Jerzego V, króla belgijskiego, cesarza japonji Hirohito, prezydenta Turcji Kemala Ataturka, prezydentów Portugalji, Stanów Zjednoczonych, Brazylji, Argentyny, Meksyku, szacha Iranu i w. in.*

* * *

BRUKSELA. Z polecenia króla Leopolda III, przybył dziś do poselstwa Rzplitej w Brukseli wielki marszałek dworu i złożył na ręce posła Jackowskiego wyrazy współczucia z powodu śmierci Marszałka Piłsudskiego. Do księgi kondolencyjnej wpisali się m. in.: min. Hymans, b. premjerzy Theunis, Carton de Viart, gubernator prowincji Brabantu; telegram nadesłał premjer rządu wielkiego księstwa Luxemburg.

WARSZAWA. Prezes Unji Międzyparlamentarnej, Carton de Viart, oraz sekretarz gen. Unji Boissier nadesłali na ręce grupy polskiej serdeczne wyrazy współczucia ze strony całej Unji.

Prez. Związku Światowego Polaków zagranicą marsz. Raczkiewicz otrzymał setki depesz kondolencyjnych ze wszystkich ośrodków polskich, m. in. z Estonji, Francji, Belgji, Niemiec, Czechosłowacji, Łotwy, Rumunji, Stanów Zjedn. itd. itd.

Wśród licznych depesz jakie nadeszły do kancelarji cywilnej P. Prezydenta R. P. wymienić należy m. in. kondolencje od duchowieństwa wszystkich wyznań. Depesze takie przysłali: *ks. arcybiskup Twardowski, ks. arcybiskup Teodorowicz, ks. biskup Przeździecki, ks. biskup Sokołowski, metropolita Szeptycki itd.*

Nadzw. zgromadzenie Zrzeszenia Sędziów i Prokuratorów Rz. P. wysłało depesze kondolencyjne do P. Prezydenta Rz. P., pani Al. Piłsudskiej oraz p. Jana Piłsudskiego.

Poseł Wacław Bittner w imieniu Klubu Chrześcijańsko - Ludowego złożył dziś kondolencje z powodu zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W ciągu dnia 13 bm. składali kondolencje attaché wojskowi państw obcych akredytowani w Warszawie. Attaché przybyli w pełnych mundurach. W imieniu szefa sztabu głównego kondolencje przyjmował major dypl. Axentowicz.

BUKARESZT. W poselstwie polskiem złożył kondolencje osobiście min. Titulescu. W imieniu króla Karola kondolencje złożył marszałek dworu gen. Hasievici.

Rokowania o tytoń sowiecki

WARSZAWA, 14. 5. (Tel. wł. G.). Między dyrekcją Polskiego Monopolu Tytoniowego, a gospodarczemi czynnikami sowieckiemi dobiegają końca rokowania co do zakupu przez Polskę 500 ton sowieckiego surowca tytoniowego. Wartość tego transportu ma się wahać między 2 i pół a 3 miljonami złotych. *Wśród palaczy nie wywoła to zapewne entuzjazmu, gdyż o ile popularny był przed wojną i doskonały tytoń rosyjski, o tyle teraz jest on naogół kiepski.* Niewiadomo czy jest to winą surowca, czy nieudolnej przeróbki.

Obieg bilonu w Polsce

WARSZAWA, 14. 5. (Tel. wł. G.). 10 maja rb. obieg bilonu w Polsce wynosił ogółem *368.400* tys. zł. W porównaniu z dekadą poprzednią zmniejszył się o 11.400 tys. zł.

Do 16 b. m. można nabywać Pożyczkę Inwestycyjną

WARSZAWA, 14. 5. (PAT). Jak wiadomo, osoby i przedsiębiorstwa, które zgłosiły gotowość nabycia obligacyj Pożyczki Inwestycyjnej, lecz ze względów technicznych nie wpłaciły 1 raty do dnia 10 bm., będą mogły po porozumieniu się z właściwemi placówkami subskrypcyjnemi *dokonać tej wpłaty do dnia 16 bm.*

W dniu wczorajszym subskrybenci tej kategorji wpłacili półtora miljona zł. w gotówce, zaś wraz z obligacjami Pożyczki Narodowej ponad 2 miljony złotych.

Pertraktacje z prof. Piccardem

na dobrej drodze

WARSZAWA, 14. 5. (Tel. wł. G.). Wczoraj o godzinie 11 wieczorem powrócił z Sanoka i Mościc prof. Piccard, dziś zaś opuścił Polskę udając się przez Poznań i Berlin do Brukseli.

Pertraktacje z prof. Piccardem w sprawie kupna balonu stratosferycznego w wytwórni w Legjonowie są na dobrej drodze. Cena zaproponowana przez kierownictwo warsztatów bynajmniej profesora nie przeraziła. Jest ona niższa od ofert innych wytwórni, jakkolwiek balon polski lepszy będzie pod względem technicznym. Prof. Piccard natychmiast po powrocie do Brukseli zajmie się zgromadzeniem funduszów tak, aby jak najprędzej móc podpisać umowę z wytwórnią balonów. Na uszycie balonu i przygotowanie tkaniny będzie potrzeba około 6 miesięcy czasu. Każdy tydzień opóźnienia decyzji wpływie ujemnie na termin lotu, ponieważ lot w stratosferę powinien odbywać się albo w jesieni, albo na wiosnę. Jeżeli do czerwca sprawa nie będzie załatwiona, to prof. Piccard przedsięweźmie swój lot dopiero w r. 1936.

Tajemniczy pułkownik Lawrence walczy ze śmiercią

LONDYN. Renter donosi: Lawrence, który odegrał dużą rolę w Arabji, w czasie wojny, uległ dziś koło Dorchester katastrofie. Lawrance, jadąc motocyklem, najechał na rowerzystę i w zderzeniu tem odniósł ciężkie rany.

LONDYN, 14. 5. (PAT). Słynny pułk. Lawrence, który wczoraj uległ wypadkowi motocyklowemu, walczy ze śmiercią. Lawrence, który ostatnio zmienił nazwisko na Shaw liczy 47 lat. Przed wojną był badaczem wykopalisk historycznych nad Eufratem, w okresie wojny przydzielony został do sztabu armji brytyjskiej w Hedżasie i odegrał wybitną rolę wykonując polecenia Intelligence Service. Następnie L. był doradcą rządu brytyjskiego w sprawach Dalekiego Wschodu Przed 10 laty wycofał się ze służby Int. Service i pod nazwiskiem Shaw'a wstąpił do lotnictwa. Lawrence odmawiał stale wszelkich awansów i przed kilku tygodniami wycofał się ze służby wojskowej, przechodząc na emeryturę.

Kronika telegraficzna

BERN. Szwajcarska Agencja Telegraficzna donosi, że rząd włoski, uczynił wobec rady Federacji szwajcarskiej demarche z powodu dostaw broni dla Austrji. Agencja wyjaśnia, że Abisynja istotnie zamówiła 2 samoloty w Szwajcarji, ale nie są to samoloty wojskowe.

BUKARESZT. Na skutek zajść w wydziale medycznym tut. uniwersytetu, rada wydziału postanowiła zawiesić wykłady do końca roku akademickiego. Również nie będzie egzaminów na tym wydziale.

TOLEDO. Strajkujący robotnicy w fabryce samochodów „Chevrolet" w Toledo postanowili przyjąć kompromisowe propozycje pracodawców w sprawie zwiększenia zarobków i powrócić do pracy.

TSINGTAN. (Chiny). Pod Szeszuanem woda zalała kopalnię, wskutek czego utonęło 400 robotników chińskich i jeden inżynier japoński. Akcję ratunkową musiano przerwać po 40 minutach, gdyż wskutek krótkiego spięcia ustała praca pomp.

PARYŻ. Szaljapin opuścił szpital. Jak słychać, chorobs nie wpłynęła na głos artysty.

TOKIO. Ministerstwo spraw wojskowych donosi, że dwaj oficerowie japońscy będą przydzieleni do armji sowieckiej w czerwcu w charakterze tłumaczy. W tym samym czasie oficerowie sowieccy będą przydzieleni do armji japońskiej.

RZYM. Ag. Stefani donosi, że Mussolini przyjął ambasadora Rzeszy min. v. Hassela i konferował z nim w sprawie przygotowań do konferencji naddunajskiej.

SZTOKHOLM Svenka Dagbladet donosi, że generał szwedzki Sirgin, doradca cesarza Abisynji, ze względu na zły stan zdrowia opuszcza Addis-Abebę. Oficerowie szwedzcy, będący inspektorami armji abisyńskiej, pozostają na miejscu.

MANILA. Zgromadzenie przedstawicieli wysp Filipińskich przyjęło większością głosów przeciwko jednemu ustawę ratyfikacyjną o autonomji wysp.

BERLIN. W Bremie odbył się międzypaństwowy mecz bokserski Francja—Niemcy. Zwyciężyła reprezentacja Niemiec 9:7.

BRUKSELA Królowa holenderska Wilhelmina, wraz z następczynią tronu księżniczką Juljaną, przybyły dziś do Brukseli. Król Leopold III i królowa Astrida przyjęły gości w pałacu królewskim.

SĄD OKRĘGOWY W JAŚLE, Wydz. I. cywilny. Dnia 18. kwietnia 1935. R. H. B. V. 154.

W rejestrze handlowym przy firmie: Galicyjskie Karpackie Naftowe Towarzystwo Akcyjne dawniej Bergheim i Mac Garvey, spółka Akcyjna w Marjampolu wpisuje się odwołanie prokury Adama Stanisława Bujaka. 851

Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

WPISY

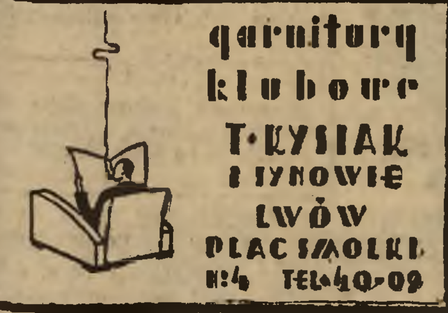
do Gimnazjum Humanistycznego. — Seminarjum Nauczycielskiego. — 6-cio klasowej Szkoły Powszech. Koedukacyjnej i Przedszkola ogłaszają Zakłady Wychowawczo-Naukowe

Zofji Strzałkowskiej

LWÓW, ZIELONA 22 — tel. 200-98. 14755

PHILIPS-RADJO do sieci 20 zł. mies.
KODAK-FOTO 6×9 10 zł. mies.
Barwik Borzemski
Kopernika 18 tel. 218-60
Cenniki bezpłatnie 712

garnitury klubowe
T. KYSIAK I SYNOWIE
LWÓW
PLAC SMOLKI
N:4 TEL. 40-09

MEBLE
jadalnie, sypialnie, gabinety, tapczany, kluby poleca Wiedeńska Wytwórnia Stolarsko-tapicerska
Jan ORTNER
Lwów, Sykstuska 41 Tel. 29-79 394

Wybredna Pani
nosi tylko
obuwie
marki
COOKS
Do nabycia u firmy
I. Schleier
Lwów, Legjonów 35.
859

II. R. H. B. X. 1571.

POSTANOWIENIE

Sąd okręgowy we Lwowie Wydz. II Handlowy jako Sąd rejestrowy w sprawie firmy: „Nafta" Spółka Akcyjna we Lwowie dnia 14-go marca 1935 r. zarządził w rejestrze handlowym wpis następującej treści: Prokury udzielono: Franciszkowi Żychlińskiemu i inż. Zygmuntowi Schiele. Zarządzony wpis wykonano w rejestrze dnia 26. IV. 1935. 860

PLUSKWY wytępisz bezpowrotnie **TYLKO** przez świecę gazową
FUMIGATORE-CIMEX
Do nabycia w drogerjach i składach farb
informacje bezpłatne 666
Zakład Dezynfekcyjny
Pasaż Hausmana 7. Tel. 107-59.

PARASOLE, PARASOLKI

Parasole ogrodowe i mieralcze, naprawy, pokrycia poleca jedyna katolicka firma
„Paragon"
Marja Bemowa
Lwów,
Wałowa 9.
551

Pani domu znajdzie kucharkę, służącą i wychowawczynię — przez drobne, bezpłatne ogłoszenie. Objaśnienia w drobnych pod rubryką „Wolne posady".

DLA PENSJONATÓW CENY OFERTOWE

WŁASNY WYRÓB. — CENY NISKIE
KOŁDRY, MATERACE
Bielizna pościelowa
TYLKO
KORALNICKA 6
Mleko Marjan
tel. 237-72.

przerabia KOŁDRY MATERACE Czyści, pierze w jednym dniu. 528

Ogłoszenia niehandlowe do 10 słów 30 gr., dalsze wyrazy po 5 gr. Dla poszuk. pracy do 15 słów 30 gr. dalsze wyrazy po 3 grosze. Ogłoszenia kupieckie po 10 gr. słowo

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr. Ogłoszenia drobne przyjmuje Kantor od godz. 9—19 bez przerwy.

Interesy handl.

OBRAZY.

oryginalne malarzy polskich na dogodnych warunkach do nabycia W SALONIE OBRAZÓW we Lwowie Piłsudskiego 11. tel. 256-86. 1358

Kupna

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia do 10 słów po 80 groszy — dalsze wyrazy po 5 gr.

FORTEPIAN

krzyżowy lub pianino kupię Gotówka, Nowacki, Piłsudskiego 17 14696

Sprzedaże

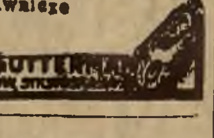
W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia do 10 słów po 80 groszy — dalsze wyrazy po 5 gr.

Najlepsze najtańsze OBUWIE

poleca najstarsza firma katolicka L. T. SKRZYPEK Lwów, Halicka 4. tel. 244-70 1403

Złoto, srebro, perły, djamenty, złote zęby, oraz kartki zastawnicze kupuje

Koszule męskie 1103
od zł. 3·95 do 10·50 poleca najtaniej ZYGMUNT **Zaleski** Lwów Boimów 4

DO SPRZEDANIA

mały wóz (platforma) w bardzo dobrym stanie. Wiadomość Lwów, Centnarowska 6. w godz. między 8—4. 14696

Magazyn Papieru. SCHEX I STENZEL Lwów, Sykstuska 2, tel. 34-30 poleca Papiery i przybory techniczne. 102

Katolicka Wytwórnia Gorsetów „Krajoprzemysł" Lwów, Boimów 1. wykonuje wedle najnowszych wzorów gorsety, napierśniki, opaski pooperacyjne i higjeniczne solidnie i tanio — oraz przyjmuje naprawę i czyszczenie. 589

Fortepiany pianina światowych wytwórni na składzie **Marecki** Lwów, Batorego 7. 1891

PIEC

kaflowy, drzwi kompletne, garnitur salonowy. Kochanowskiego 95/4. 14783

SZKOLNE.

pantofle przepisowe poleca i wykonuje wytwórnia „Ibis". Lwów, ul. Halicka 5 mezanin. 671

NOWOŚCI.

wiosenne z dziedziny WŁÓCZKI poleca po cenach niskich firma „DOM WŁÓCZKI", Lwów, Sykstuska 3. 251

WÓZKI DZIECINNE 496

ŁÓŻKA METALOWE TAPCZANY POLECA NAJTANIEJ
WOŁKOWYSKI
KOPERNIKA 5 — Tel. 295-92.

OBUWIE

ostatnie nowości najwyższej jakości poleca Katolicki Magazyn „JOT-ES" Lwów, pl. Kapitulny 2. I p. naprzeciw Katedry. 687

WILLĘ

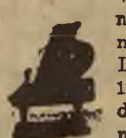
murowaną piętrową 50 sążni ogrodu wkład 10.000 zł. sprzeda S. Jarosz, Zimna Woda. 14700

FOTO APARATY i przybory
TANIO I SOLIDNIE
Inż. A. SCHARF
Lwów, Sykstuska 2.

OGŁOSZENIA W „KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE

DOMAŃSKI — ZABŁOCKI

właśc. M. Kadzidłowski, Warszawa. Fabryka listów na ramy. karnisze i do tapet filja Lwów, BATOREGO 34. Poleca bogatą w najnowsze wzory zaopatrzoną składnicę swoich pierwszorzędnych wyrobów po bardzo przystępnych cenach. 14635

Wytwórnia fortepianów, pianin, fisharmonij SZKIELSKI, Lwów, Ossolińskich 10, tel. 87-23. Sprzedaż, kupno instrumentów nowych, używanych — naprawa, najem. Ceny bardzo niskie. 2697

4 POKOJE

z kuchnią, komfort, do wynajęcia. Gliniańska 9. 14780

3 POKOJE

pełnokomfortowe III piętro bezdzietnym zaraz do wynajęcia. Modrzejewskiej 16. od godz. 1—4 14784

Z pobytu min. Lavala w Warszawie. — Po złożeniu wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza min. Laval wpisuje się do księgi pamiątkowej. Obok min. Beck.

Mieszkania

W tej rubryce zamieszczamy wszelkie ogłoszenia mieszkaniowe do 10 słów 2 razy BEZPŁATNIE. Dalsze wyrazy po 5 gr.

KORALNICKA 6.

pokoi komfort, kuchnia I p. 2 pokoje kuchnia oficyny parter. 14692

2 -POKOJOWE

mieszkania, pełnokomfortowe natychmiast do wynajęcia. Lwów, Własna Strzecha, Nad Jarem, 1. Dozorca wskaże 14712

3 POKOJE

komplet I p., balkon, ogródek zaraz do wynajęcia, Filipówka Stefczyka 10. Dozorca wskaże. 14720.

4 POKOJOWE

z komfortem i ogrodem do wynajęcia od zaraz. Własna Strzecha 15. Oglądać od 4—6. Umowa najmu Stryjska 76 I piętro m. 4. 14722

POTOCKIEGO 6.

Od 1-go lipca 5 dużych słonecznych pokoi 1-e piętro komfort, wymalowane, oglądać od 11 — 1. telefon 255-98. 14726

DO WYNAJĘCIA

zaraz 5 pokoi z pełnym komfortem, wysoki parter słoneczne. Wiadomość u dozorcy ul. Technicka Nr. 4. 14728

ZARZĄD

kuchni dla inteligencji Wronowskich 2. poszukuje 3—4. ubikacyj, parter, śródmieście. Zgłoszenia tamże. 14733

3 POKOJE

z kuchnią, Zyblikiewicza 46. Oglądać 11—15. Komorne ustawowe. 14734

SZEŚCIOPOKOJOWE

pełnokomfortowe obok ogrodu Kościuszki do wynajęcia. Badenich 7. Dozorca wskaże od 12 — 13. i 16—17. 14737

2 POKOJE

nyża, łazienka bez a dwa z kuchnią Kochanowskiego 48 dozorca. 14738

MIESZKANIE

2 pokoje, kuchnia pełny komfort do wynajęcia, Zielona 87a II p. od 1 czerwca. Nowy dom. 14745

MURARSKA 24

— I piętro — 3 duże pokoje, słoneczne, elektryka, gaz, łazienka — od 1. czerwca. 14794

UJEJSKIEGO 6.

Mieszkania 4 komfortowe parter. 5. komfortowych I p. 14697

5 POKOI

komfortowych, słonecznych ul. Nabielaka do wynajęcia. Zgłosz. tel. 225-27, Wilner. 14809

3 POKOJE

słoneczne, komfort, od czerwca. Murarska 64. Dozorca 3—5. 14789

POKÓJ

kuchnia Friedrichów 12. II p. wynajmę. Kaucja wymagana. 14791

POKÓJ

z kuchnią w śródmieściu — z meblami do wynajęcia. Ormiańska 29 m. 9, 14792

3 POKOJE

z kuchnią, przynależnościami do wynajęcia Jabłonowskich 40. 14781

DO WYNAJĘCIA

3 pokoje kuchnia, komfort dla spokojnych od 15 czerwca. Krasińskiego 14. Minasiewicz. 14786

BOCZKOWSKIEGO 5

do wynajęcia pokój z kuchnią bezdzietnym rządowcom tel. 217-96. 14685

CENTRUM.

pokój kuchnia komfort 70 zł. trzypokojowe 70 zł. trzypokojowe 105 zł. Agencja Akademicka 24. 14799

CZTEROPOKOJOWE

słoneczne, pełnokomfortowe Strzemię 11 a boczna, Zyblikiewicza do wynajęcia. 14803

W DOMACH

Funduszu Emerytalnego urzędników Banku Gospodarstwa Krajowego przy ul. Teresy 2 i 2c. są do wynajęcia: a) jedno mieszkanie 5 (pięcio) pokojowe zpn. na 3 piętrze (Teresy 2) i b) jedno mieszkanie. 4 (cztero) pokojowe na II piętrze (Teresy 2 c). Pełny komfort — wiadomości telef. 240-20. 14793

2-POKOJOWE

mieszkanie pełny komfort, pierwsze piętro wynajmę, Lwów, Pawlikowskiego 4. Kwiatkówka. 14520

POKÓJ

przedpokój i kuchnia do wynajęcia dla rządowców. Nowa Obwodowa 8. (przedłużenie Gipsowej) 14743

3 POKOJOWE

mieszkanie komfortowe, słoneczne, Lwów, Grochowska 33. róg Potockiego. 14755

DWUPOKOJOWE

mansardowe — częściowo umeblowane, półkomfort, zaraz wynajmę 22. Stycznia 10. Oglądać zawsze. 14762

5 POKOI

pełnokomfortowych, Wiśniowieckich 1, początek Listopada do wynajęcia. 14767

3 I 5 POKOI

kuchnia, komfort do wynajęcia Lwów, plac Akademicki 3, 14770

3 POKOJE

komfort. Lwów, Częstochowska 23. 14771

TARNOWSKIEGO 34

wolne trzy pokoje, pełny komfort od zaraz. 14772

OGŁOSZENIA W „KURJERZE" SĄ SKUTECZNE I TANIE

4 POKOJE

komfort, kurytarzowy. Długosza 37. m. 6. 14775

MIESZKANIA

3 i 4 pokojowe komfort do wynajęcia Lwów, Romanowicza 11.

3 POKOJE

przynależności komfort bez podatku lokatorskiego, parter, Lwów Sobińskiego 8, boczna Zielonej do wynajęcia od 1 czerwca. 14675

2 POKOJE.

kuchnia pełny komfort Skrzyńskiego 4/I p. właścicielka. 14680

Pokoje umebl.

BEZPŁATNIE zamieszczamy w tej rubryce ogłoszenia o wolnych pokojach i poszukującym pokoi 2 razy do 10 słów — dalsze wyrazy po 5 groszy.

POKÓJ

frontowy elektryka, utrzymanie — bez Zbararska 3. m. 14766

POSZUKUJĘ

pokoju kawalerskiego, utrzymanie za 65 zł. Listy do Kurjera „Urzędnik“ 80 14787

POKÓJ

kawalerski umeblowany dla poważnych chrześcijan na stanowisku do wynajęcia. Listopada 38. 14800

POKÓJ

słoneczny umeblowany do wynajęcia, Potockiego 69 m. 13. 14802

SŁONECZNY

balkonowy pokój odnajmę. Murarska 64, drzwi 8. 14782

CICHEGO

słonecznego pokoju z dobrą usługą w okolicy ulicy Chrzanowskiej poszukuję — Winiarzowa telefon 217-16. 14778

WYNAJMĘ

pokój komfortowy utrzymanie Lwów, Sykstuska 43a m. 8. 14698

POKÓJ

umeblowany słoneczny, komfort nowy dom urzędnikowi (ce) wynajmę. Głowińskiego 17 m. 11. 14746

POKÓJ

balkonowy, słoneczny, wejście z klatki, umeblowany od 1 czerwca wynajmę Wronowska 12. Oglądać 16—18. 14761

Poszuk. pracy

Ogłoszenia w tej rubryce zamieszczamy po 80 gr. do 15 słów — dalsze wyrazy po 3 grosze.

KRAWCZYNIE

i bieliźniarki poleca Katolickie Stowarzyszenie Krawczyń im. św. Józefa, Lwów, Sokoła 1 p. II tel. 97-33 po cenach zniżonych. 11122

OGRODNIK

fachowy poszukuje posady na sezon również przyjmuje zakładanie ogródków listy Kurjer Lwowski Zimorowicza 10. „Ogrody“ 14790

POSZUKUJĘ

posady od zaraz do dzieci ewentualnie do dwojga starszych osób. Zgłoszenia pod „Uczciwa i pracowita“ 114801

Wolne posady

OGRODNICZKA

umiejąca pisać na maszynie i prowadzić rachunki potrzebna. Dwór - Szczerzec koło Niemirowa. 14736.

W rubryce tej zamieszczamy ogłoszenia do 15 słów BEZPŁATNIE — dalsze wyrazy po 5 groszy.

POTRZEBNA

na wieś starsza kobieta bez pretensji znająca gospodarstwo wiejskie, kuchnię oraz szycie, do pomocy pani domu. Płaca skromna. Świadectwa konieczne! Zgłoszenia do Kurjera pod „Leśnictwo“. 14774

PRACOWNIA.

krawiectwa damskiego przyjmie zdolne panienki uczenice. Lwów Hetmańska 10. Wrześniewski. 14776

DUŻE

przedsiębiorstwo w Gdyni poszukuje biegłej stenotypistki (chrześcijanki) z doskonałą znajomością języka i stenografji angielskiej. Pierwszeństwo będą miały panie znające również stenografję polską. Oferty z podaniem żądanego wynagrodzenia należy kierować do Oddziału Polskiej Agencji Telegraficznej w Gdyni. 880

Zguby

ZGUBIONO

książeczkę legitymacyjną Nr. 5061 wydaną przez U. J. K. we Lwowie na nazwisko Bochaczek Tytus. Uprasza się o łaskawy zwrot Teatyńska 37 m. 2. 14703

UNIEWAŻNIAM

akamemicki dowód osobisty Karol Kornalewicz. 14796

Uzdrowiska

HERBATĘ

i kawę dla PT. Pensjonatów poleca Ceylon, Lwów, Ormiańska 3, tel. 209-72. 734

JAREMCZE.

pensjonat „STENIA“ pięknie położony, poleca od 10 maja słoneczne pokoje, radjo, kort tenisowy. Kuchnia wykwitna, obfita do 15 czerwca, ceny własne. Zgłoszenia SADLIŃSKA Jaremcze. 14658

POSZUKUJĘ

w Brzuchowicach jednego lub dwóch pokoi z całem utrzymaniem dla dwojga staruszków z własną służącą na lipiec i sierpień. Zgłoszenia do administracji pod „profesorka“. 17421

KRYNICA

pensjonat Dr. Łazarskiego, pokój z obfitem wykwitnem utrzymaniem 5 zł. Żadnych dopłat. 14113

WIOSNA.

najpiękniejszą porą roku w Karpatach. Pensjonat „JANINA“ w Rozłuczu położony wśród lasów szpilkowych poleca pokoje słoneczne z wykwintnem utrzymaniem. Ceny najniższe. 11121

PODLEŚNIÓW

nad Prutem. 2 umeblowane pokoje z kuchnią na sezon do wynajęcia. Wiadomość: Lwów, Łąckiego 2. m. 6. 14779

KRYNICA „NAŁĘCZÓWKA“

Pensjonat A. Wąsowiczowej obok Kościoła otwarty. Wykwintne utrzymanie. Ceny niskie. 856

DWÓR

podgórskiej okolicy znakomity odpoczynek osób nerwowych, dzieci gruczołowych, wyborny wikt, tenis, fortepian, bibljoteka, bridż. Ceny bardzo niskie, Witosławski - Witosław p. Janczyn. 14540

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE“

Różne

W tej rubryce zamieszczamy ogłoszenia do 10 słów po 30 groszy — dalsze wyrazy po 5 gr.

TADZIU!

dlaczego nie jesz zupy? Ja nie będę jadł taką startą żółtą łyżką, tylko nowosrebrzoną w zakładzie „Galwanoplater“, Lwów, Kopernika 14, naprzeciw kina „Kopernik“. 1311-2

MEBLE

do wszelkich pokoi poleca WYTWÓRNIA MEBLI Franciszka Zielińskiego Lwów, Kołłątaja 5, w podwórzu. Stale na składzie. 848

URZĄDZENIA

oświetlenia elektrycznego, dzwonków, telefonów, gromochrony, wykonuje tanio i solidnie „Elektra“, Lwów, Pasaż Mikolascha tel. 10-85. 1144

POKOJOWE KLOZETY

poleca FR. CHLADEK — skład tow. żelaznych, Lwów, Rynek 45 1996

KAPELUSZE

męskie, damskie przerabia, farbuje, czyści najlepiej, najstaranniej RUDOLF NEUWELT, Fabryka Kapeluszy, Piastów 28. Sklepy Pl. Marjacki 8. Gródecka 72. 498

TREPKI

(sandały) najrozmaitsze poleca i wykonuje wytwórnia „Ibis“, Lwów, ul. Halicka 5. mezanin.

PRZYBORY SZKOLNE

zeszyty bloki rysunkowe najtaniej poleca Ant. JAMIŃSKI, Lwów, Szajnochy 2 tel. 73-76. 147

PRZYRZĄDY MIERNICZE.

i rysunkowe oraz najdokładniejsze podziały linijne i kołowe, naprawa instrumentów mierniczych Eryka Wojakowskiego. Lwów, Koralnicka 6. 740

KOSTJUMY

kąpielowe na miarę wykonuje Wytwórnia trykotaży Lwów, Sykstuska 8. 781

ZAWIADOMIENIE

Zawiadamiam niniejszem, że we Lwowie przy ul. Akademickiej 14. znajduje się zaszczytnie znany salon krawiectwa męskiego kroju francuskiego, angielskiego i wiedeńskiego. Wykonuję robotę solidnie i tanio. Halo! Krawiec G. Kluk Akademicka 14 I p. 14653

OGRÓD

gościnny Hrankowskiego Lwów, Orzeszkowej 7 uprasza o odwiedziny. Kręgielnia — Jazz-band — Bridge. Obiady obfite a 1 zł. 14514

WŁASNYM

kosztem przeprowadzam parcelacje majątków ziemskich zapewniając najwyższe ceny, regulując długi hipoteczne według ustaw gwarantując wynik. Na żądanie zaliczka. Listy Kurjer. Zimorowicza 10 „EKA“. 14633

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE“

ONDULACJA

elektryczna na pół roku od 10 zł. specjalista Stanisław Ryker, Lwów, BATOREGO 14. Manicure 50 gr. 585

JÓZEF PROCKO
Lwów, Tercjarska 10 tel. 215-88
Sklep Łyczakowska 4 tel. 274-80
114

NAPRAWY.

zegarów, zegarków i biżuterji wykonuję solidnie. Kupuję złoto i srebro ALBIN MUTKA Lwów, plac Bernardyński 8, zabudowania OO. Bernardynów. 672

TANIO

czysto i uczciwie odczyszczam pokoje, sufity i ściany tapetowane lub malowane, brudne i zakurzone czyszczę chemicznie (na sucho). Zgł. „Kurjer Lwowski“ pod „Czystopol.“ 14728

SAMOCHODY

okazyjnie, sprzedaż komis. Inż. Braun, Tarnowskiego 7. tel. 74-93. 14697

KRAWCZYNIE

i bieliźniarki poleca Katolickie Stowarzyszenie Krawczyń im. św. Józefa, Lwów, Sokoła 1. p. II tel. 87-33 po cenach zniżonych. 11122

WYNALAZKI

i modele, aparaty i instrumenta różnego rodzaju oraz wszelkie roboty z zakresu mechaniki precyzyjnej wykonuje najdokładniej Zakład mechaniczny Eryka Wojakowskiego obecnie Lwów, Koralnicka 6. 790

ULGI

dla nowych budowli wedle najnowszych ustaw z objaśnieniami do nabycia w księgarniach. 14629

PRZEDTEM TEL. 51-89 OBECNIE 83-37

Lwów, Blacharska 9 II. p. drzwi 3. Najtaniej we Lwowie powiela pisze matryce, przepisuje (str. 20 gr. kopje 5 gr.) Po francusku i niemiecku. 1106

GARAŻ

tanio do wynajęcia przy ul. Kalecza boczna 3. 14749

LIKWIDUJĘ

kilka dywanów perskich oraz smyrneńskich. Różne wymiary. Lwów, plac Akademicki 4. I p. tell 238-42. 14677

KUCHARKA

w średnim wieku, szuka posady, do wszystkiego do małej rodziny, dobre polecenia. Listy do Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10. „Zofja“. 14687

POTRZEBNA

dochodząca, Lwów, Zamojskiego jeden I. p. drzwi pięć (wprost schodów). Zgłoszenia 8—4 godz. 14688

PODUSZKI

do pieczątek patentowane jednorazowe użycie farby na 18 miesięcy, MARJAN BENDL Lwów Wronowskich 6. tel. 201-66. 668

PRZERABIANIE

siatek drucianych, łóżka na tapczany, materaców, otoman, kanapek wraz z dezynfekcją, Fabryka Zaksa, Lwów, Lindego 6, tel. 279-99. 1677

PIENIĄDZE NA STRYCHU...

Przez miesiące całe i lata składamy na poddaszu najprzeróżniejsze przedmioty, nazywając je „rupieciami“. Dla nas nie mają one żadnej wartości, komuś jednak przydadzą się i chętnie za nie zapłaci. Kupiec się znajdzie. Wystarczy drobne ogłoszenie ale zamieszczone w Kurjerze do 10 słów **za 30 gr.** (dalsze wyrazy po 5 groszy).

TAPETY.

tapczany meble tapicerowane własnego wyrobu najtaniej, najsolidniej, wykonuje WEISS Skarbkowska 5. tel. 247-19. 642

ODZIEŻ.

ochronną dla szkół technicznych i dla wszystkich zawodów wykonuje tanio chrześcijańska szwalnia „RECORD“ Lwów, Sykstuska 10. 11109

KUPIĘ

dywany perskie obrazy znanych malarzy i inne przedmioty. Administracja „Młode małżeństwo“ 14769

SPRZEDAM

kostjum, łóżka, chodniki kokosowe, wiele innych rzeczy, Lwów Mikołaja 10/2. 14695

FORTEPIAN

krzyżowy, stan bardzo dobry, z powodu wyjazdu sprzedam bardzo okazyjnie. Lwów, Akademicka 24, oficyny, mieszkanie 9. od 3—7. 14718

NAJMODNIEJSZE

płaszcze damskie sprzedajemy teraz po bardzo zniżonych cenach z powodu kończącego się sezonu. Magazyn J. Posament Lwów, ul. Akademicka 2. 14670

Humor zagraniczny

Biedny los listowego.

— Czemuś taki zmartwiony?
— Bo Stasia zerwała ze mną, a teraz muszę jej doręczać listy nowego narzeczonego.

(London Opinion). S. F.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Reklamy w tekście:

Na 1-szej stronie	zł. 1.50
Cała 1-sza strona	„ 1.200.—
Na 2-giej i 3-ciej stronie	„ 0.80
Cała 2-ga lub 3-cia strona	„ 800.—
Na dalszych stronach tekstu	„ 0.70
Cała strona	„ 500.—

Różne reklamy:

Komunikaty i artykuły reklamowe	zł. 1.—
Na stronie kronikarskiej	„ 0.80
W dodatku literacko-naukowym	„ 1.—
Nekrologi do 200 mm.	„ 0.50
„ „ 300 „	„ 0.80
„ powyżej 300 mm.	„ 1.—

Ogłoszenia drobne:

Ogłoszenia za tekstem za mm.	zł. 0.30
Na ost. stronie i wśród drob. (6 łam.)	„ 0.30
Ogłoszenia drobne za słowo	„ 0.10
Matrymonjalne	„ 0.10
Dla poszukujących pracy za słowo	„ 0.03
Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.	

Podstawą obliczenia jest 1 mm. w 1 łamie. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenia miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych kosztują o 20 proc. drożej.

UWAGI:

Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dni 3-ch, zamiejscowe do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dowodowe liczy się 20 gr. Ogłoszenia do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-ej

Wydawca: Mgr. D. Macielko. Czcionkami DRUKARNI KRESOWEJ Sp. z o. o. Lwów, Mochnackiego 48. Odpow. red. Stanisław Starzewski.